

Dette dokument er et dokumentationsredskab, og institutionerne påtager sig intet ansvar herfor

► B**RÅDETS DIREKTIV 92/43/EØF**

af 21. maj 1992

om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

(EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7)

Ændret ved:

		Tidende		
		nr.	side	dato
► <u>M1</u>	Rådets direktiv 97/62/EF af 27. oktober 1997	L 305	42	8.11.1997
► <u>M2</u>	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 af 29. september 2003	L 284	1	31.10.2003
► <u>M3</u>	Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006	L 363	368	20.12.2006

Ændret ved:

► <u>A1</u>	Tiltrædelsesakt for Østrig, Finland og Sverige (tilpasset ved Rådets beslutning 95/1EF, Euratom, EKSF)	C 241 L 1	21 1	29.8.1994 1.1.1995
► <u>A2</u>	Akt vedrørende vilkårene for Den Tjekkiske Republiks, Republikken Estlands, Republikken Cyperns, Republikken Letlands, Republikken Litauens, Republikken Ungarns, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Sloveniens og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union	L 236	33	23.9.2003

RÅDETS DIREKTIV 92/43/EØF
af 21. maj 1992
om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 130 S,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

Bevaring, beskyttelse og forbedring af kvaliteten af miljøet, herunder bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, er et yderst vigtigt mål af almen interesse, som Fællesskabet forfølger, og som er anført i Traktatens artikel 130 R;

Fællesskabets handlingsprogram på miljøområdet (1987-1992) ⁽⁴⁾ indeholder bestemmelser om bevaring af naturen og naturressourcerne;

da hovedformålet med dette direktiv er at fremme opretholdelsen af den biologiske diversitet under hensyntagen til økonomiske, sociale, kulturelle og regionale behov, bidrager det til en bæredygtig udvikling, hvilket er det overordnede mål; for at opretholde denne biologiske diversitet er det i visse tilfælde nødvendigt at opretholde eller endog at fremme udfoldelsen af menneskelige aktiviteter;

på medlemsstaternes europæiske område forringes naturtyperne til stadighed, og et stigende antal vilde arter er alvorligt truede; eftersom de truede levesteder og arter er en del af Fællesskabets naturarv, og da truslerne mod dem i mange tilfælde er af grænseoverskridende karakter, er det nødvendigt at iværksætte foranstaltninger på fællesskabsplan med henblik på at bevare dem;

i betragtning af truslerne mod visse naturtyper og visse arter er det nødvendigt, at disse defineres som prioriterede, for at foranstaltninger med henblik på bevaringen af dem kan iværksættes særligt hurtigt;

for at sikre genopretning eller opretholdelse af en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter af fællesskabsbetydning bør man udpege særlige bevaringsområder for at oprette et sammenhængende europæisk økologisk net i henhold til en fastlagt tidsplan;

samtlige udpegede områder, herunder dem, der er udlagt som særligt beskyttede områder eller i fremtiden vil blive det i medfør af Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle ⁽⁵⁾, bør indgå som led i det sammenhængende europæiske økologiske net;

de foranstaltninger, der er nødvendige som følge af bevaringsmålsætningen, bør iværksættes i hvert af de udpegede områder;

⁽¹⁾ EFT nr. C 247 af 21. 9. 1988, s. 3, og EFT nr. C 195 af 3. 8. 1990, s. 1.

⁽²⁾ EFT nr. C 75 af 20. 3. 1991, s. 12.

⁽³⁾ EFT nr. C 31 af 6. 2. 1991, s. 25.

⁽⁴⁾ EFT nr. C 328 af 7. 12. 1987, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT nr. L 103 af 25. 4. 1979, s. 1. Direktivet er senest ændret ved direktiv 91/244/EØF (EFT nr. L 115 af 8. 5. 1991, s. 41).

▼B

medlemsstaterne foreslår lokaliteter, der kan udpeges som særlige bevaringsområder, men der må dog fastsættes en procedure, således at en lokalitet i ganske særlige tilfælde kan udpeges, selv om det ikke er foreslået af en medlemsstat, hvis Fællesskabet anser det for at være væsentligt for opretholdelsen eller overlevelsen af en prioriteret naturtype eller en prioriteret art;

alle planer eller projekter, der kan påvirke bevaringsmålsætningen for en sådan lokalitet væsentligt, som er udpeget eller i fremtiden vil blive det, må tages op til passende vurdering;

det erkendes, at vedtagelsen af foranstaltninger, som skal fremme bevaringen af prioriterede naturtyper og prioriterede arter af fællesskabsbetødning, er alle medlemsstaters fælles ansvar; dette kan imidlertid pålægge visse medlemsstater en urimelig stor økonomisk byrde på grund af dels den ulige fordeling af sådanne levesteder og arter i hele Fællesskabet, dels det faktum, at princippet om, at forureneren betaler, kun kan finde begrænset anvendelse i det særlige tilfælde, som bevaring af naturen udgør;

der er derfor enighed om, at der i dette ganske særlige tilfælde skal fastsættes bestemmelser om et bidrag gennem EF-samfinansiering inden for grænserne af de ressourcer, der står til rådighed i henhold til Fællesskabets afgørelser;

man bør i politikken for fysisk planlægning og udvikling fremme forvaltningen af de elementer i landskabet, som er af afgørende betydning for vilde dyr og planter;

der bør indføres en ordning med overvågning af de i dette direktiv omhandlede naturtypers og arters bevaringsstatus;

der er som supplement til direktiv 79/409/EØF behov for en generel beskyttelsesordning for visse arter af planter og dyr; der må fastsættes forvaltningsforanstaltninger for visse arter, hvis deres bevaringsstatus gør det berettiget, herunder indførelse af forbud mod visse fangst- og drabsmetoder samtidig med, at der tages højde for muligheden for fravigelser på visse betingelser;

for at sikre, at iværksættelsen af dette direktiv følges op, udarbejder Kommissionen med regelmæssige mellemrum en sammenfattende rapport, der bl.a. skal baseres på de af medlemsstaterne indsendte oplysninger vedrørende gennemførelsen af de nationale lovbestemmelser, som vedtages i medfør af direktivet;

en bedre videnskabelig og teknisk viden er basolut nødvendig, for at dette direktiv kan iværksættes, og den forskning og det videnskabelige arbejde, der kræves med henblik herpå, bør derfor støttes;

det er nødvendigt, at bilagene kan tilpasses på baggrund af den tekniske og videnskabelige udvikling; der bør indføres en procedure for ændring af bilagene i rådsregi;

der bør nedsættes et forskriftsudvalg, der skal bistå Kommissionen ved iværksættelsen af direktivet og navnlig i forbindelse med beslutningtagningen om EF-samfinansiering;

der bør fastsættes supplerende foranstaltninger vedrørende genindførelse af visse dyre- eller plantearter, der er naturligt hjemmehørende, samt vedrørende eventuel indførelse af arter, der ikke er naturligt hjemmehørende;

uddannelse og generel oplysning om målene med dette direktiv er absolut nødvendig for at sikre en effektiv iværksættelse deraf —

▼B

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Definitioner*Artikel 1*

I dette direktiv forstås ved:

- a) *bevaring*: de foranstaltninger, der er nødvendige for at opretholde eller genoprette naturtyper og bestande af arter af vilde dyr og planter i en gunstig tilstand som defineret i henholdsvis litra e) og i)
- b) *naturtyper*: land- eller vandområder, som er kendetegnet ved særlige geografiske, abiotiske eller biotiske træk, uanset om de er helt eller delvis naturlige
- c) *naturtyper af fællesskabsbetydning*: de levesteder, der inden for det i artikel 2 nævnte område:
  - i) er i fare for at forsvinde i deres naturlige udbredelsesområde, eller
  - ii) har et begrænset naturligt udbredelsesområde, fordi de er gået tilbage, eller fordi de fra naturens hånd er begrænsede, eller
  - iii) er tydelige eksempler på de kendetegn, der er typiske for et eller flere af følgende ni biogeografiske områder: alpeområde, atlantisk område, sortehavsområde, borealt område, kontinentalt område, makaronesisk område, middelhavsområde, pannonisk område og steppeområde.

▼M3**▼B**

Disse naturtyper er opført eller vil kunne opføres i bilag I

- d) *prioriterede naturtyper*: de naturtyper, der er i fare for at forsvinde på det i artikel 2 nævnte område, og for hvis bevaring Fællesskabet har et særlig ansvar under hensyn til omfanget af andelen af deres naturlige udbredelse inden for det område, der er nævnt i artikel 2; disse prioriterede naturtyper er markeret med en stjerne (*) i bilag I
- e) *en naturtypes bevaringsstatus*: resultatet af alle de forhold, der indvirker på en naturtype og på de karakteristiske arter, som lever dér, og som på lang sigt kan påvirke dens naturlige udbredelse, dens struktur og funktion samt de karakteristiske arters overlevelse på lang sigt inden for det område, der er nævnt i artikel 2.

En naturtypes »bevaringsstatus« anses for »gunstig«, når

  - det naturlige udbredelsesområde og de arealer, det dækker inden for dette område, er stabile eller i udbredelse, og
  - den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for dets opretholdelse på lang sigt, er til stede og sandsynligvis fortsat vil være det i en overskuelig fremtid, samt når
  - bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for den pågældende naturtype, er gunstig efter litra i)
- f) *levested for en art*: et miljø, der defineres af specifikke abiotiske og biotiske faktorer, og hvor arten lever på et af stadierne i sin livscyklus
- g) *arter af fællesskabsbetydning*: de arter, der inden for det i artikel 2 nævnte område er:
  - i) truet, med undtagelse af dem, hvis naturlige udbredelsesområde dækker en marginal del af området, og som derfor hverken er truede eller sårbare inden for det vestlige palæoarktiske område, eller

▼B

- ii) sårbare, dvs. som antages i nær fremtid at ville kunne overgå til kategorien af truede arter, hvis de forhold, der er skyld i truslen, fortsat gør sig gældende, eller
- iii) sjældne, dvs. at deres bestande er små og ganske vist ikke i øjeblikket er truede eller sårbare men risikerer at blive det; disse arter findes i begrænsede geografiske områder eller sparsomt spredt over et større areal, eller
- iv) endemiske og kræver særlig opmærksomhed på grund af deres særlige levested og/eller de mulige følger, som en udnyttelse af dem kan have for deres bevaringsstatus.

Disse arter er opført eller kunne opføres i bilag II og/eller bilag IV eller bilag V

- h) *prioriterede arter*: de arter, som er nævnt i litra g), nr. i, og for hvis bevaring Fællesskabet har et særligt ansvar under hensyn til omfanget af andelen af deres naturlige udbredelse inden for det område, der er nævnt i artikel 2; prioriterede arter er markeret med en stjerne (*) i bilag II
- i) *en arts bevaringsstatus*: resultatet af alle de forhold, der indvirker på arten og som på lang sigt kan få indflydelse på dens bestandens udbredelse og talrighed inden for det område, der er nævnt i artikel 2.

En arts »bevaringsstatus« anses for »gunstig«, når

- data vedrørende bestandsudviklingen af den pågældende art viser, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af dens naturlige levesteder, og
- artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang, eller der er sandsynlighed for, at det inden for en overskuelig fremtid vil blive mindsket, og
- der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på lang sigt at bevare dens bestande

- j) *lokalitet*: et bestemt geografisk område, hvis areal er klart afgrænset
- k) *lokalitet af fællesskabsbetydning*: en lokalitet, der i det eller de biogeografiske område(r), som den tilhører, bidrager væsentligt til at opretholde eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for en af naturtyperne i bilag I eller for en af arterne i bilag II, og som også kan bidrage væsentligt til at sikre sammenhængen i Natura 2000, jf. artikel 3, og/eller som bidrager væsentligt til at opretholde den biologiske diversitet i det eller de pågældende biogeografiske område(r).

For så vidt angår dyrearter, der kræver et stort område, svarer lokaliteterne af fællesskabsbetydning til de steder inden for den pågældende arts naturlige udbredelsesområde, der frembyder de fysiske eller biologiske elementer, der er afgørende for artens liv og reproduktion

- l) *særligt bevaringsområde*: et område af fællesskabsbetydning, som medlemsstaterne har udpeget ved en retsakt, en administrativ bestemmelse og/eller en aftale, og hvor der gennemføres de bevaringsforanstaltninger, der er nødvendige for at opretholde eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og/eller de arter, for hvilke lokaliteten er udpeget
- m) *enhed*: ethvert dyr eller enhver plante, levende eller død, af de arter, der er nævnt i bilag IV og bilag V, enhver del eller ethvert produkt heraf samt enhver anden vare, hvis det af et ledsagedokument, emballagen, et mærke, en etiket eller på anden måde fremgår, at der er tale om dele eller produkter af disse dyre- eller plantearter
- n) *udvalget*: det udvalg, der nedsættes i medfør af artikel 20.

▼B*Artikel 2*

1. Formålet med dette direktiv er at bidrage til at sikre den biologiske diversitet ved at bevare naturtyperne samt de vilde dyr og planter inden for det af medlemsstaternes område i Europa, hvor Traktaten finder anvendelse.
2. De foranstaltninger, der træffes efter dette direktiv, tager sigte på at opretholde eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper samt vilde dyre- og plantearter af fællesskabsbetydning.
3. De foranstaltninger, der træffes efter dette direktiv, tager hensyn til de økonomiske, sociale og kulturelle behov og til regionale og lokale særpræg.

Bevaring af naturtyper og af levesteder for arter*Artikel 3*

1. Der oprettes et sammenhængende europæisk økologisk net af særlige bevaringsområder under betegnelsen Natura 2000. Dette net, der består af lokaliteter, der omfatter de naturtyper, der er nævnt i bilag I, og levesteder for de arter, der er nævnt i bilag II, skal sikre opretholdelse eller i givet fald genopretning af en gunstig bevaringsstatus for de pågældende naturtyper og levestederne for de pågældende arter i deres naturlige udbredelsesområde.

Natura 2000-nettet omfatter ligeledes de særligt beskyttede områder, som medlemsstaterne har udlagt i medfør af direktiv 79/409/EØF.

2. Hver medlemsstat bidrager til oprettelsen af Natura 2000 i forhold til andelen af naturtyperne og levestederne for arterne efter stk. 1, der er repræsenteret på dens område. I overensstemmelse med artikel 4 udpeger hver stat med henblik herpå lokaliteter som særlige bevaringsområder under hensyn til målene i stk. 1.

3. I de tilfælde, hvor medlemsstaterne finder det nødvendigt, bestræber de sig på at styrke den økologiske sammenhæng i Natura 2000 ved at opretholde eller i givet fald udvikle de landskabselementer, der er nævnt i artikel 10, og som er af afgørende betydning for vilde dyr og planter.

Artikel 4

1. På grundlag af kriterierne i bilag III (etape 1) og de relevante videnskabelige oplysninger foreslår hver medlemsstat en liste over lokaliteter, og det oplyses, hvilke naturtyper efter bilag I og hvilke naturligt hjemmehørende arter efter bilag II der findes på disse lokaliteter. For dyrearter, der lever inden for store områder, svarer disse lokaliteter til steder inden for disse arters naturlige udbredelsesområde, som frembyder de fysiske eller biologiske elementer, der er væsentlige for deres liv og reproduktion. For akvatiske arter, som lever inden for store områder, foreslås disse lokaliteter kun, hvis det er muligt klart at udpege et område, som frembyder de fysiske og biologiske elementer, der er afgørende for arternes liv og reproduktion. Medlemsstaterne foreslår eventuelt tilpasning af denne liste på baggrund af resultaterne af overvågningen efter artikel 11.

Listen sendes til Kommissionen inden tre år efter direktivets meddelelse sammen med oplysninger om hver lokalitet. Disse oplysninger skal omfatte et kort over lokaliteten, dens navn, beliggenhed og udstrækning samt data fremkommet ved anvendelse af de særlige kriterier i bilag III (etape 1) og indgives på en formular udarbejdet af Kommissionen efter fremgangsmåden i artikel 21.

▼B

2. På grundlag af kriterierne i bilag III (etape 2) og for hver af de ►**M3** ni ◀ biogeografiske områder, der er nævnt i artikel 1, litra c), nr. iii), og for hele det område, der er nævnt i artikel 2, stk. 1, opstiller Kommissionen i forståelse med hver af medlemsstaterne og på grundlag af medlemsstaternes lister et udkast til en liste over lokaliteter af fællesskabsbetydning, hvoraf det fremgår, på hvilke lokaliteter der findes en eller flere prioriterede naturtyper, eller hvor der lever en eller flere prioriterede arter.

De medlemsstater, hvis lokaliteter med en eller flere prioriterede naturtyper og en eller flere prioriterede arter i udstrækning udgør mere end 5 % af deres område, kan i forståelse med Kommissionen anmode om, at kriterierne i bilag III (etape 2) anvendes mere smidigt ved udvælgelse af alle lokaliteter af fællesskabsbetydning på deres område.

Den liste over lokaliteter, der er udvalgt som lokaliteter af fællesskabsbetydning, og som viser lokaliteter med en eller flere prioriterede naturtyper eller en eller flere prioriterede arter, vedtages af Kommissionen efter fremgangsmåden i artikel 21.

3. Den i stk. 2 nævnte liste opstilles inden seks år efter direktivets meddelelse.

4. Når en lokalitet af fællesskabsbetydning er udvalgt efter fremgangsmåden i stk. 2, udpeger den pågældende medlemsstat denne lokalitet som særligt bevaringsområde hurtigst muligt og inden for højst seks år, idet prioriteringen fastsættes i lyset af lokaliteternes betydning for opretholdelse eller genopretning af en gunstig bevaringsstatus for en naturtype i bilag I eller en art i bilag II og for sammenhængen i Natura 2000 og i lyset af den fare for forringelse eller ødelæggelse, som lokaliteterne er udsat for.

5. Så snart en lokalitet er opført på listen i stk. 2, tredje afsnit, er den omfattet af artikel 6, stk. 2, 3 og 4.

Artikel 5

1. Når Kommissionen i undtagelsestilfælde finder, at en lokalitet med en prioriteret naturtype eller en prioriteret art, der på grundlag af relevante og pålidelige videnskabelige oplysninger forekommer den at være uundværlig for opretholdelsen af denne prioriterede naturtype eller for denne prioriterede arts overlevelse, ikke er opført på en national liste, jf. artikel 4, stk. 1, indledes der en bilateral samrådsprocedure mellem den pågældende medlemsstat og Kommissionen med henblik på at sammenligne de videnskabelige data, som parterne har anvendt.

2. Hvis der fortsat er uenighed efter udløbet af en samrådsperiode på højst seks måneder, sender Kommissionen et forslag til Rådet om udvælgelse af lokaliteten som en lokalitet af fællesskabsbetydning.

3. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed inden tre måneder efter forslagens forelæggelse.

4. I samrådsperioden, og indtil Rådet træffer afgørelse, er den berørte lokalitet omfattet af artikel 6, stk. 2.

Artikel 6

1. For de særlige bevaringsområder iværksætter medlemsstaterne de nødvendige bevaringsforanstaltninger, hvilket i givet fald kan indebære hensigtsmæssige forvaltningsplaner, som er specifikke for lokaliteterne eller integreret i andre udviklingsplaner, samt de relevante retsakter, administrative bestemmelser eller aftaler, der opfylder de økologiske behov for naturtyperne i bilag I og de arter i bilag II, der findes på lokaliteterne.

2. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger for at undgå forringelse af naturtyperne og levestederne for arterne i de særlige beva-

▼B

ringsområder samt forstyrrelser af de arter, for hvilke områderne er udpeget, for så vidt disse forstyrrelser har betydelige konsekvenser for dette direktivs målsætninger.

3. Alle planer eller projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for lokalitetens forvaltning, men som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke en sådan lokalitet væsentligt, vurderes med hensyn til deres virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne. På baggrund af konklusionerne af vurderingen af virkningerne på lokaliteten, og med forbehold af stk. 4, giver de kompetente nationale myndigheder først deres tilslutning til en plan eller et projekt, når de har sikret sig, at den/det ikke skader lokalitetens integritet, og når de — hvis det anses for nødvendigt — har hørt offentligheden.

4. Hvis en plan eller et projekt, på trods af at virkningerne på lokaliteten vurderes negativt, alligevel skal gennemføres af bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, fordi der ikke findes nogen alternativ løsning, træffer medlemsstaten alle nødvendige kompensationsforanstaltninger for at sikre, at den globale sammenhæng i Natura 2000 beskyttes. Medlemsstaten underretter Kommissionen om, hvilke kompensationsforanstaltninger der træffes.

Hvis der er tale om en lokalitet med en prioriteret naturtype og/eller en prioriteret art, kan der alene henvises til hensynet til menneskers sundhed og den offentlige sikkerhed eller væsentlige gavnlige virkninger på miljøet, eller, efter udtalelse fra Kommissionen, andre bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser.

Artikel 7

Forpligtelserne i artikel 6, stk. 2, 3 og 4, i nærværende direktiv træder i stedet for forpligtelserne i artikel 4, stk. 4, første punktum, i direktiv 79/409/EØF, for så vidt angår de områder, der er udlagt som særligt beskyttede efter artikel 4, stk. 1, eller tilsvarende anerkendt efter artikel 4, stk. 2, deri, fra datoen for nærværende direktivs iværksættelse eller fra den dato, hvor en medlemsstat har udlagt eller anerkendt områderne efter direktiv 79/409/EØF, hvis denne dato er senere.

Artikel 8

1. Samtidig med deres forslag vedrørende lokaliteter, der vil kunne udpeges som særlige bevaringsområder, og hvor der findes prioriterede naturtyper og/eller prioriterede arter, sender medlemsstaterne efter behov Kommissionen deres overslag over omfanget af den EF-samfinansiering, de anser for nødvendig, for at de kan opfylde deres forpligtelser i henhold til artikel 6, stk. 1.

2. I forståelse med hver enkelt af de pågældende medlemsstater fastlægger Kommissionen for lokaliteter, der er af fællesskabsbetydning, og for hvilke der søges om samfinansiering, de foranstaltninger, der er absolut nødvendige for opretholdelse eller genopretning af en gunstig bevaringsstatus for de prioriterede naturtyper og prioriterede arter i de pågældende lokaliteter, samt disse foranstaltningers samlede omkostninger.

3. Kommissionen foretager i forståelse med den pågældende medlemsstat en vurdering af den finansiering, herunder samfinansiering, der er behov for til gennemførelsen af de foranstaltninger, der er anført i stk. 2, idet der blandt andet tages hensyn til koncentrationen af prioriterede naturtyper og/eller prioriterede arter på medlemsstaterne område og den relative byrde i forbindelse med de påkrævede foranstaltninger.

4. I overensstemmelse med den vurdering, der er omhandlet i stk. 2 og 3, vedtager Kommissionen under hensyn til de finansielle midler,

▼B

som er disponible i henhold til de relevante fællesskabsinstrumenter, samt efter fremgangsmåden i artikel 21 en prioriteret aktionsplan for de foranstaltninger, der indebærer samfinansiering, og som skal træffes, når lokaliteten er udpeget i henhold til artikel 4, stk. 4.

5. De foranstaltninger, der ikke medtages i aktionsplanen på grund af utilstrækkelige midler, samt de, der er medtaget i ovennævnte aktionsplan, men som ikke har modtaget den nødvendige samfinansiering, eller som kun er delvis samfinansieret, skal tages op til fornyet overvejelse efter fremgangsmåden i artikel 21 i forbindelse med revisionen af aktionsplanen hvert andet år og kan indtil da udsættes af medlemsstaterne, indtil revisionen finder sted. Revisionen skal i givet fald tage hensyn til den nye situation, der gør sig gældende for den pågældende lokalitet.

6. I områder, hvor foranstaltninger, der afhænger af samfinansiering, udsættes, afstår medlemsstaterne fra enhver ny foranstaltning, der må formodes at medføre en forringelse af disse områder.

Artikel 9

Kommissionen, der handler efter fremgangsmåden i artikel 21, vurderer regelmæssigt Natura 2000's bidrag til gennemførelsen af målene i artikel 2 og 3. I den forbindelse kan ophævelse af en lokalitets status som særligt bevaringsområde komme på tale, hvis overvågningen efter artikel 11 viser, at den naturlige udvikling berettiger dertil.

Artikel 10

Medlemsstaterne skal, i det omfang de finder det nødvendigt og inden for rammerne af deres politik for fysisk planlægning og udvikling, og navnlig med henblik på at styrke den økologiske sammenhæng i Natura 2000-nettet, bestræbe sig på at fremme forvaltningen af de elementer i landskabet, der er af afgørende betydning for vilde dyr og planter.

Der er tale om sådanne elementer, som ved deres lineære og kontinuerlige struktur (som f.eks. vandløb med deres bredder eller de traditionelle systemer til afgrænsning af marker) eller deres rolle som trædesten (som f.eks. småsøer og småskove) er væsentlige for vilde arters migration, spredning og genetiske udveksling.

Artikel 11

Medlemsstaterne overvåger de i artikel 2 nævnte naturtypers og arters bevaringsstatus og tager især hensyn til prioriterede naturtyper og prioriterede arter.

Beskyttelse af arter*Artikel 12*

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at indføre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag IV, litra a), med forbud mod:

- a) alle former for forsætlig indfangning eller drab af enheder af disse arter i naturen
- b) forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer
- c) forsætlig ødelæggelse eller indsamling af æg i naturen
- d) beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder.

▼B

2. For disse dyrearter forbyder medlemsstaterne opbevaring, transport eller salg af eller bytte med og udbud til salg eller bytte af enheder, der er indsamlet i naturen, med undtagelse af dem, der lovligt er indsamlet inden iværksættelsen af dette direktiv.

3. Forbuddene i stk. 1, litra a) og b), samt stk. 2 gælder for alle livsstadier hos de dyr, der er omfattet af denne artikel.

4. Medlemsstaterne indfører en ordning med tilsyn med uforsætlig indfangning eller drab af de dyrearter, der er nævnt i bilag IV, litra a). På grundlag af de indhentede oplysninger gennemfører medlemsstaterne de yderligere undersøgelser eller træffer de bevaringsforanstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at uforsætlig indfangning eller drab ikke får en væsentlig negativ virkning for de pågældende dyrearter.

Artikel 13

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at indføre en streng beskyttelsesordning for de plantearter, der er nævnt i bilag IV, litra b), med forbud mod:

- a) forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildevoksende planter i naturen
- b) opbevaring, transport, salg af eller bytte med og udbud til salg eller bytte af enheder af disse arter, der er indsamlet i naturen, med undtagelse af dem, der lovligt er indsamlet inden dette direktivs iværksættelse.

2. Forbuddene i stk. 1, litra a) og b), gælder for alle livsstadier for de planter, der er omfattet af denne artikel.

Artikel 14

1. Hvis medlemsstaterne på baggrund af overvågningen efter artikel 11 finder det nødvendigt, træffer de foranstaltninger med henblik på at sikre, at indsamling i naturen af enheder af de vilde dyre- og plantearter, der er nævnt i bilag V, og udnyttelsen heraf er forenelig med opretholdelsen af en tilfredsstillende bevaringsstatus for disse arter.

2. Hvis sådanne foranstaltninger anses for nødvendige, skal de indbefatte en fortsættelse af overvågningen efter artikel 11. De kan desuden navnlig omfatte:

- bestemmelser om adgangen til visse arealer
- midlertidigt eller lokalt forbud mod indsamling af enheder i naturen og udnyttelse af visse bestande
- regulering af indsamlingsperioderne og/eller indsamlingsmåderne
- anvendelse ved indfangningen af jagt- eller fiskeriregler, der tager hensyn til sådanne bestandes bevaring
- indførelse af en ordning med indsamlingstilladelser eller kvoter
- regulering af køb, salg, udbud til salg, opbevaring eller transport med henblik på salg af enheder
- opdræt i fangenskab af dyrearter og kunstig opformering af plantearter under strengt kontrollerede forhold med henblik på at reducere indsamlingen i naturen
- vurdering af de vedtagne foranstaltningers virkning.

Artikel 15

Ved indfangning eller drab af de vilde dyrearter, som er nævnt i bilag V, litra a), og ved anvendelse efter artikel 16 af fravigelser i forbindelse

▼B

med indsamling, indfangning eller drab af de arter, der er nævnt i bilag IV, litra a), forbyder medlemsstaterne anvendelse af alle ikke-selektive midler, der lokalt kan medføre, at bestande af en art forsvinder eller udsættes for alvorlige forstyrrelser, navnlig

- a) anvendelse af de indfangnings- og drabsmetoder, der er nævnt i bilag VI b)
- b) enhver form for indfangning eller drab fra de transportmidler, der er nævnt i bilag VI b).

Artikel 16

1. Hvis der ikke findes nogen anden brugbar løsning, og fravigelsen ikke hindrer opretholdelse af den pågældende bestands bevaringsstatus i dens naturlige udbredelsesområde, kan medlemsstaterne fravige bestemmelserne i artikel 12, 13, 14 og 15, litra a) og b):

- a) for at beskytte vilde dyr og planter og bevare naturtyperne
- b) for at forhindre alvorlig skade navnlig på afgrøder, besætning, skove, fiskeri, vand og andre former for ejendom
- c) af hensyn til den offentlige sundhed og sikkerhed eller af andre bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social og økonomisk art, og hensyn til væsentlige gavnlige virkninger på miljøet
- d) med henblik på forskning og undervisning, genopretning af en bestand, gensudsætning af disse arter og opdræt med henblik herpå, herunder kunstig opformering af planter
- e) for under omhyggeligt kontrollerede betingelser selektivt og i begrænset omfang at tillade indsamling eller opbevaring af enheder af de arter, der er nævnt i bilag IV, i et antal, der er begrænset og specificeret af de kompetente nationale myndigheder.

2. Medlemsstaterne sender hvert år en rapport til Kommissionen efter den model, som udvalget fastlægger, om fravigelserne efter stk. 1. Kommissionen udtaler sig om fravigelserne inden for højst tolv måneder efter modtagelsen af rapporten og underretter udvalget.

3. Rapporterne skal indeholde oplysninger om:

- a) de arter, der er omfattet af fravigelserne, og begrundelsen herfor, bl. a. risikoens art, med angivelse i givet fald af afviste alternative løsninger og anvendte videnskabelige oplysninger
- b) de midler, ordninger eller metoder, der er tilladt i forbindelse med indfangning eller drab af dyrearter, og begrundelsen for anvendelsen heraf
- c) de omstændigheder med hensyn til tid og sted, hvorunder disse fravigelser tillades
- d) den myndighed, der er bemyndiget til at erklære og kontrollere, at disse betingelser er opfyldt, og til at træffe beslutning om, hvilke midler, ordninger eller metoder der må anvendes, inden for hvilke grænser og af hvilke tjenester samt hvilke personer der har ansvaret for gennemførelsen
- e) de kontrolforanstaltninger, der iværksættes, og resultaterne heraf.

Oplysninger*Artikel 17*

1. Hvert sjette år efter udløbet af fristen i artikel 23 aflægger medlemsstaterne rapport om gennemførelsen af de foranstaltninger,

▼B

der er truffet i medfør af dette direktiv. Rapporten indeholder navnlig oplysninger om bevaringsforanstaltningerne i artikel 6, stk. 1, samt en vurdering af disse foranstaltningers virkninger for bevaringen af naturtyperne i bilag I og arterne i bilag II og de vigtigste resultater af overvågningen efter artikel 11. Rapporten, der skal være i overensstemmelse med den model, som udvalget fastlægger, fremsendes til Kommissionen og gøres offentligt tilgængelig.

2. Kommissionen udarbejder en sammenfattende rapport på grundlag af de i stk. 1 nævnte rapporter. Denne rapport omfatter en passende vurdering af de fremskridt, der er opnået, navnlig Natura 2000's bidrag til gennemførelsen af målene i artikel 3. Udkastet til den del af rapporten, der omfatter de oplysninger, en medlemsstat indgiver, fremsendes til myndighederne i den pågældende medlemsstat med henblik på at blive verificeret. Den endelige udgave af rapporten forelægges for udvalget og offentliggøres af Kommissionen senest to år efter modtagelsen af de i stk. 1 nævnte rapporter, og den sendes til medlemsstaterne, Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

3. Medlemsstaterne kan markere de områder, der udpeges efter dette direktiv, med EF-skilte, som udvalget har udarbejdet med henblik herpå.

Forskning

Artikel 18

1. Medlemsstaterne og Kommissionen støtter forskning og videnskabeligt arbejde, der er nødvendigt under hensyn til målene i artikel 2 og forpligtelsen efter artikel 11. De udveksler oplysninger for på tilfredsstillende måde at samordne den forskning, der gennemføres i medlemsstaterne og på fællesskabsplan.

2. Opmærksomheden rettes især mod videnskabeligt arbejde, der er nødvendigt for at iværksætte artikel 4 og 10, og forskningssamarbejdet over grænserne støttes.

Procedure for ændring af bilagene

Artikel 19

De ændringer, der er nødvendige for at tilpasse bilag I, II, III, V og VI til den tekniske og videnskabelige udvikling, vedtages af Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen.

De ændringer, der er nødvendige for at tilpasse bilag IV til den tekniske og videnskabelige udvikling, vedtages af Rådet med enstemighed på forslag af Kommissionen.

▼B**Udvalg****▼M2***Artikel 20*

Kommissionen bistås af et udvalg.

Artikel 21

1. Når der henvises til denne artikel, anvendes artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF ⁽¹⁾, jf. dennes artikel 8.

Perioden i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til tre måneder.

2. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

▼B**Tillægsbestemmelser***Artikel 22*

Ved iværksættelsen af bestemmelserne i dette direktiv skal medlemsstaterne:

- a) undersøge hensigtsmæssigheden af at genindføre arterne i bilag IV, der er naturligt hjemmehørende på deres område, når dette vil kunne bidrage til deres bevaring, forudsat at det ved en undersøgelse, hvori der ligeledes tages hensyn til de erfaringer, der er gjort af andre medlemsstater eller andetsteds, er godtgjort, at denne genindførelse effektivt vil bidrage til at genoprette en gunstig bevaringsstatus for disse arter og først finder sted efter passende høring af den berørte offentlighed
- b) påse, at forsætlig indførelse i naturen af enhver art, som ikke er naturligt hjemmehørende på deres område, reguleres således, at der ikke tilføjes naturtyperne i deres naturlige udbredelsesområde eller det naturligt hjemmehørende vilde dyre- og planteliv nogen skade, og forbyde denne indførelse, hvis de finder det nødvendigt; resultaterne af vurderingerne meddeles udvalget til orientering
- c) fremme uddannelse og generel oplysning om behovet for at beskytte vilde dyre- og plantearter og at bevare deres levesteder og forskellige naturtyper.

Afslutende bestemmelser*Artikel 23*

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden for en frist på to år fra dets meddelelse. De underretter straks Kommissionen herom.

2. Når medlemsstaterne vedtager disse love og administrative bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

⁽¹⁾ Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen (EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23).

▼B

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 24

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

▼ **M3***BILAG I***NATURTYPER AF FÆLLESSKABS BETYDNING, HVIS BEVARING
KRÆVER UDPEGNING AF SÆRLIGE BEVARINGSOMRÅDER****Fortolkning**

Vejledning til fortolkning af hver naturtype findes i »Fortolkningsmanualen til Den Europæiske Unions Habitater«, som er godkendt af det udvalg, der er oprettet i henhold til artikel 20 (Habitat-Udvalget), og udgivet af Europa-Kommissionen ⁽¹⁾.

Koden svarer til NATURA 2000 koden.

Asterisk »(*)« betyder prioriteret naturtype.

**1. NATURTYPER I KYSTEGNE OG NATURTYPER MED SALTPÅVIRKET
(HALOFYTISK) VEGETATION****11. Havvand og tidevandsafhængige naturtyper**

1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand

1120 * *Posidonia*-bevoksninger (*Posidonion oceanicae*)

1130 Flodmundinger

1140 Mudder og sandflader blottet ved ebbe

1150 * Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige

1170 Rev

1180 Boblerev

12. Havklinter eller -klipper og stenede strande

1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde

1220 Flerårig vegetation på stenede strande

1230 Klinter eller klipper med vegetation langs de atlantiske kyster og Østersøkysterne

1240 Klinter eller klipper med vegetation langs Middelhavskysterne (med endemiske *Limonium* spp.)

1250 Klinter eller klipper med endemisk flora langs de makaronesiske kyster

13. Atlantiske og kontinentale strandenge og saltenge

1310 Kveller (*Salicornia*) og andre enårige plantearter, der koloniserer mudder og sand

1320 Vadegræssamfund (*Spartinion maritimae*)

1330 Atlanterhavs-strandenge (*Glauco-Puccinellitalia maritimae*)

1340 * Indlandssaltenge

14. Strandenge og saltenge langs Middelhavskysterne og de varme atlantiske kyster

1410 Middelhavs-strandenge (*Juncetalia maritimi*)

1420 Saltpåvirket krat langs Middelhavskysterne og de varme atlantiske kyster (*Sarcocornetea fruticosi*)

1430 Salt- og kvælstofpåvirkede krat (*Pegano-Salsoletea*)

15. Indlands-saltstepper- og -gipsstepper

1510 * Middelhavskyst saltstepper (*Limonietalia*)

⁽¹⁾ »Interpretation Manual of European Union Habitats, version EUR 15/2«, godkendt af Habitat-Udvalget den 4. oktober 1999, og »Amendments to the Interpretation Manual of European Union Habitats with a view to EU enlargement« (Hab. 01/11b-rev. 1, godkendt af Habitat-Udvalget den 24. april 2002 efter skriftlig høring Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Miljø.

▼ **M3**

1520 * Iberisk gipssteppevegetation (*Gypsophiletalia*)

1530 * Pannoniske saltstepper og saltenge

16. Boreale øgrupper samt kyster og hævet havbund ved Østersøen

1610 Marine åse, der danner øer med sand-, klippe- eller stenstrandsvegetation og sublittoral vegetation i Østersøen

1620 Boreale holme og småøer i Østersøen

1630 * Boreale strandenge ved Østersøen

1640 Boreale sandstrande med flerårig vegetation ved Østersøen

1650 Boreale smalle havarme i Østersøen

2. KYST- OG INDLANDSKLITTER

21. Kystklitter langs Atlanterhavs-, Nordsø- og Østersøkysterne

2110 Forstrand og begyndende klitdannelse

2120 Hvide klitter og vandremiler med *Ammophila arenaria*

2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

2140 * Stabile kalkfattige klitter med *Empetrum nigrum* (klithede)

2150 * Stabile kalkfattige atlantiske klitter (*Calluno-Ulicetea*)

2160 Klitter med havtorn (*Hippophaë rhamnoides*)

2170 Klitter med gråris (*Salix repens* ssp. *argentea* (*Salicion arenariae*))

2180 Skovbevoksede klitter i de atlantiske, kontinentale og boreale regioner

2190 Fugtige klitlavninger

21A0 Machairs (* i Irland)

22. Kystklitter langs Middelhavskysterne

2210 Stabile klitter langs kysten med *Crucianellion maritimae*

2220 Klitter med *Euphorbia terracina*

2230 Græsklædte klitter med *Malcomietalia*

2240 Græsklædte klitter med *Brachypodietalia* og enårige urter

2250 * Kystklitter med enebær (*Juniperus* spp.)

2260 Sclerofylkrat med *Cisto-Lavenduletalia*

2270 * Skovbevoksede klitter med *Pinus pinea* og/eller *Pinus pinaster*

23. Indlandsklitter, som er gamle og kalkfattige

2310 Tørre heder på flyvesand med lyng og visse (*Calluna* og *Genista*)

2320 Tørre heder på flyvesand med lyng og revling (*Calluna* og *Empetrum nigrum*)

2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene (*Corynephorus* og *Agrostis*)

2340 * Pannoniske indlandsklitter

3. FERSKVANDSNATURTYPER

31. Søer og vandhuller

3110 Oligotrofe søer og vandhuller med meget lavt mineralindhold på sandet jordbund (*Littorelletalia uniflorae*)

3120 Oligotrofe søer og vandhuller med meget lavt mineralindhold på sandet jordbund i det vestlige Middelhavsområde med *Isoetes* spp.

3130 Oligotrofe til mesotrofe søer og vandhuller med vegetation med *Littorelletea uniflorae* og/eller *Isoëto-Nanojuncetea*

3140 Kalkrige oligo-mesotrofe søer og vandhuller med bundfæstet vegetation i form af kransnålalger (*Chara* spp.)

▼ **M3**

- 3150 Naturlige eutrofe søer og vandhuller med vegetation af typen *Magnopotamion* eller *Hydrocharition*
- 3160 Naturlige dystrofe søer og vandhuller
- 3170 * Mediterrane temporære vandhuller
- 3180 * Turloughs
- 3190 Gipskarstsøer
- 31A0 * Lotusbevoksninger i varme kilder i Transsylvanien

32. Vandløb — vandløbsstrækninger med naturlig eller delvis naturlig dynamik (små, mellemstore og store flodsenge), hvor vandkvaliteten ikke udviser betydelige forringelser

- 3210 Fennoskandiske naturlige floder
- 3220 Alpine floder og deres urteagtige bredvegetation
- 3230 Alpine floder og deres træagtige bredvegetation med *Myricaria germanica*
- 3240 Alpine floder og deres træagtige bredvegetation med *Salix elaeagnos*
- 3250 Permanent vandførende mediterrane floder med *Glaucium flavum*
- 3260 Vandløb i lavland eller bjerge med bevoksning af *Ranunculion fluitantis* og *Callitricho-Batrachion*
- 3270 Vandløb med mudrede bredder med bevoksning af *Chenopodion rubri p.p.* og *Bidention p.p.*
- 3280 Permanent vandførende mediterrane floder med *Paspalo-Agrostidion* arter og bredvegetation af *Salix spp.* og *Populus alba*
- 3290 Tidvis vandførende mediterrane floder med *Paspalo-Agrostidion*

4. TEMPEREREDE HEDER OG KRAT

4010 Nordatlantiske våde heder med klokkeløng (*Erica tetralix*)

- 4020 * Tempererede atlantiske våde heder med *Erica ciliaris* og *Erica tetralix*
- 4030 Europæiske tørre heder
- 4040 * Tørre kystnære atlantiske heder med *Erica vagans*
- 4050 * Endemiske makaronesiske heder
- 4060 Alpine og boreale heder
- 4070 * Krat med *Pinus mugo* og *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*)
- 4080 Subarktisk pilekrat med *Salix spp.*
- 4090 Endemiske oro-mediterrane heder med tornblad
- 40A0 * Subkontinentale peripannoniske krat
- 40B0 Krat af *Potentilla fruticosa* (buskpotentil) i Rodopibjergene
- 40C0 * Pontisk-sarmatisk løvfældende krat

5. SCLEROFYLKRAT (MATORRALS)

51. Submediterrane og tempererede krat

- 5110 Stabil tørke- og varmetålende vegetation med *Buxus sempervirens* på klippeskråninger (*Berberidion p.p.*)
- 5120 *Cytisus Purgans*-vegetation i bjerge
- 5130 Enekrat (*Juniperus communis*-vegetation) på heder eller kalkholdigt græsland
- 5140 * *Cistus palhinhae*-vegetation på fugtige kystnære heder

52. Mediterrane skovagtige matorrals

- 5210 Skovagtige matorrals med *Juniperus spp.*
- 5220 * Skovagtige matorrals med *Zyziphus spp.*

▼ **M3**

- 5230 * Skovagtige matorrals med *Laurus nobilis*
- 53. Termomediterrane og steppelignende krat**
- 5310 Krat med *Laurus nobilis*
- 5320 *Euphorbia*-vegetation ved klipper
- 5330 Termomediterrane ørkenagtige krat
- 54. Frygana-vegetation**
- 5410 Frygana-vegetation på klippetoppe i det vestmediterrane område (*Astragalus Plantaginetum subulatae*)
- 5420 *Sarcopoterium spinosum* phryganas
- 5430 Endemisk frygana-vegetation med *Euphorbio-Verbascion*

6. NATURLIGE OG DELVIS NATURLIGE GRÆSLANDSSAMFUND

- 61. Naturligt græsland**
- 6110 * Græsland med *Alyso-Sedion albi* på kalkholdig eller baserig klippegrund
- 6120 * Meget tørt græsland på kalkholdigt sand
- 6130 Tungmetaltålende græsland med *Violetalia calaminariae*
- 6140 Græsland med *Festuca eskia* på kalkfattig jordbund i Pyrenæerne
- 6150 Alpint og borealt græsland på kalkfattig jordbund
- 6160 Højlandsiberisk græsland med *Festuca indigesta*
- 6170 Alpint og subalpint græsland på kalkholdig bund
- 6180 Mesofilt makaronesisk græsland
- 6190 Pannonisk græsland på klippegrund (*Stipo-Festucetalia pallentis*)
- 62. Delvis naturligt tørt græsland og kratstadier (overdrev, græsheder og krat)**
- 6210 Delvis naturlig tør græslands- og kratvegetation på kalkholdig bund (*Festuco Brometalia*)(* vigtige orkidélokalteter)
- 6220 * Steppeagtig vegetation af græsser og enårige urter med *Thero-Brachypodietea*
- 6230 * Artsrigt græsland med *Nardus* på kalkfattig jordbund i bjergegne (og områder lavere end bjergene i det kontinentale Europa)
- 6240 * Subpannonisk steppeagtigt græsland
- 6250 * Pannonisk løss med steppeagtigt græsland
- 6260 * Pannoniske sandstepper
- 6270 * Fennoskandisk artsrigt halvtørt græsland i lavlandet
- 6280 * Nordisk alvar og prækambriske kalkholdige fladklipper
- 62A0 Østligt submediterrant tørt græsland (*Scorzoneratalia villosae*)
- 62B0 * Græsland på serpentinklippegrund på Cypern
- 62C0 *Pontisk-sarmatisk steppe
- 62D0 Oro-moesisk græsland på sur jordbund
- 63. Sclerofyle græsningskove (dehasas)**
- 6310 Sclerofyle græsningskove med *Quercus* spp.
- 64. Delvis naturlige fugtige enge med høj urtevegetation**
- 6410 *Molinia*-enge på kalkrige, tørveholdige eller ler- og siltrige jorde (*Molinion caeruleae*)
- 6420 Mediterrant højt græsland på fugtig jordbund med *Molinio-Holoschoenion*
- 6430 Bræmmer med høje urter på fugtig jordbund på sletter og i bjerge

▼ **M3**

- 6440 Enge på flodaflejringer med *Cnidion dubii*
- 6450 Nordlige boreale enge på sø- og vandløbsaflejringer
- 6460 Tørve-græsland i Troodosbjergene
- 65. Mesofilt græsland**
- 6510 Høslætenge i lavlandet (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 6520 Høslætenge i bjerge
- 6530 * Fennoskandiske træbevoksede enge (løvenge)

7. HØJMOSER OG MOSER OG KÆR

- 71. Sure moser med tørvemoser**
- 7110 * Aktive højmoser
- 7120 Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse
- 7130 Terrændækkende moser (* hvis aktive moser)
- 7140 Hængesæk og andre moser dannet flydende i vand
- 7150 Lavninger på tørv med *Rhynchosporion*
- 7160 Fennoskandiske mineralrige kilder og vældmoser
- 72. Kær og moser på kalkholdig bund**
- 7210 * Kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe (*Cladium mariscus*) og arter af *Caricion davallianae*
- 7220 * Kalkaflejrende kilder og væld med tufdannelse (*Cratoneurion*)
- 7230 Alkaliske kær (rigkær)
- 7240 * Alpin pionervegetation med *Caricion bicoloris-atrofuscae*
- 73. Boreale moser**
- 7310 * Aapa-moser
- 7320 * Palsa-moser

8. KLIPPER OG HULER

- 81. Urer**
- 8110 Kalkfattige urer i bjergegne indtil snegrænsen (*Androsacetalia alpinae* og *Galeopsietalia ladani*)
- 8120 Kalkrige urer og kalkskifer-urer i bjerg- og alpine områder (*Thlaspietea rotundifolii*)
- 8130 Vestmediterrane og soleksponerede urer
- 8140 Østmediterrane urer
- 8150 Mellemeuropæiske kalkfattige højlandsurer
- 8160 * Mellemeuropæiske kalkrige højlandsurer
- 82. Vegetation i sprækker på klippeskråninger**
- 8210 Vegetation i sprækker på kalkrige klippeskråninger
- 8220 Vegetation i sprækker på kalkfattige klippeskråninger
- 8230 Kalkfattige klipper med pionervegetation med *Sedo-Scleranthion* eller *Sedo albi-Veronicion dillenii*
- 8240 * Kalkstensplateauer
- 83. Andre naturtyper i klipper**
- 8310 Klippehuler, der ikke er åbne for offentligheden
- 8320 Lavamarker og naturlige kratere
- 8330 Havgrotter, der står helt eller delvis under vand
- 8340 Permanente gletschere

▼ **M3**

9. SKOVE

(Delvis) naturlig skovvegetation med hjemmehørende arter, der danner højskov med typisk underskov, og som opfylder følgende kriterier: Sjælden eller oprindelig og/eller med arter af fællesskabsbetydning

90. Skove i det boreale Europa

- 9010 * Vestlig Taïga
- 9020 * Fennoskandiske hemiboreale naturlige gamle løvskove (*Quercus sp.*, *Tilia sp.*, *Acer sp.*, *Fraxinus sp.* eller *Ulmus sp.*) rige på epifytter
- 9030 * Naturlige skove på unge successionsstadier af hævet havbund
- 9040 Nordiske subalpine/subarktiske skove med *Betula pubescens* ssp. *czerepanovii*
- 9050 Fennoskandiske urterige skove med *Picea abies*
- 9060 Nåleskove på eller ved åse aflejret af smeltevand
- 9070 Fennoskandiske græsningsskove
- 9080 * Fennoskandiske løvfældende sumpskove

91. Skove i det tempererede Europa

- 9110 Bøgeskove på morbund med *Luzulo-Fagetum*
- 9120 Atlantiske bøgeskove på morbund med kristtorn (*Ilex sp.*) og til tider også *Taxus sp.* i busklaget (*Quercion robori-petraeae* eller *Ilici-Fagenion*)
- 9130 Bøgeskove på muldbund med *Asperulo-Fagetum*
- 9140 Mellemeuropæiske subalpine bøgeskove med *Acer sp.* og *Rumex arifolius*
- 9150 Mellemeuropæiske bøgeskove på kalkbund med *Cephalanthero-Fagion*
- 9160 Subatlantiske og mellemeuropæiske egeskove eller ege-avnbøge-skove med *Carpinion betuli*
- 9170 Ege-avnbøge-skove med *Galio-Carpinetum*
- 9180 * Skove med *Tilio-Acerion* på skrånninger, urer og i kløfter
- 9190 Gamle stilkegeskove (*Quercus robur*) på mager sur jordbund
- 91A0 Gamle vinteregeskove med *Ilex* og *Blechnum* på De Britiske Øer
- 91B0 Thermofile askeskove med *Fraxinus angustifolia*
- 91C0 * Kaledoniske skove
- 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
- 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld (*Alnus glutinosa* og *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*))
- 91F0 Blandskov med *Quercus robur*, *Ulmus laevis* og *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* eller *Fraxinus angustifolia* langs bredderne af større floder (*Ulmenion minoris*)
- 91G0 * Pannoniske skove med *Quercus petraea* og *Carpinus betulus*
- 91H0 * Pannoniske skove med *Quercus pubescens*
- 91I0 * Euro-sibiriske skove med *Quercus spp.*
- 91J0 * Taksskove på De Britiske Øer (*Taxus baccata*)
- 91K0 Illyriske bøgeskove (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*))
- 91L0 Illyriske ege-avnbøge-skove (*Erythronio-Carpinion*)
- 91M0 Pannonisk-balkanske skove med tyrkisk eg og vintereg
- 91N0 * Pannoniske krat på indlandsklitter (*Junipero-Populetum albae*)
- 91P0 Skov med Holy Cross ædelgran (*Abietetum polonicum*)
- 91Q0 Vestkarpatiske skove med *Pinus sylvestris* på kalkholdig bund
- 91R0 Dinariske skovfyrskove på dolomit (*Genisto januensis-Pinetum*)

▼ **M3**

- 91S0 *Vestpontiske bøgeskove
- 91T0 Centraleuropæiske skovfyrskove af lavtypen
- 91U0 Sarmatiske steppe-fyrreskove
- 91V0 Dakiske bøgeskove (*Symphyto-Fagion*)
- 91W0 Moesiske bøgeskove
- 91X0 * Bøgeskove i Dobrogea-området
- 91Y0 Dakiske ege-avnbøge-skove
- 91Z0 Moesiske skove af ungarsk lind
- 91AA * Østlige hvidegskove
- 91BA Moesiske ædelgranskove
- 91CA Skovfyrskove i Balkanbjergene og i Rodopbjergene
- 92. Mediterrane løvskove**
- 9210 * Bøgeskove i Appeninerne med *Taxus* og *Ilex*
- 9220 * Bøgeskove i Appeninerne med *Abies alba* samt bøgeskove med *Abies nebrodensis*
- 9230 Galicisk-portugisiske egeskove med *Quercus robur* og *Quercus pyrenaica*
- 9240 Iberiske skove med *Quercus faginea* og *Quercus canariensis*
- 9250 Skove med *Quercus trojana*
- 9260 Skove med *Castanea sativa*
- 9270 Græske bøgeskove med *Abies borisii-regis*
- 9280 Skove med *Quercus frainetto*
- 9290 Cypressskove (*Acero-Cupression*)
- 92A0 Galleriskove med *Salix alba* og *Populus alba*
- 92B0 Bredvegetation med *Rhododendron ponticum*, *Salix* o.a., langs tidvis vandførende mediterrane vandløb
- 92C0 Skove med *Platanus orientalis* og *Liquidambar orientalis* (*Platanion orientalis*)
- 92D0 Sydlige galleriskove og -krat (*Nerio-Tamaricetea* og *Securinegion tinctoriae*)
- 93. Mediterrane sclerofylskove**
- 9310 Ægæiske skove med *Quercus brachyphylla*
- 9320 Skove med *Olea sp.* og *Ceratonia sp.*
- 9330 Skove med *Quercus suber*
- 9340 Skove med *Quercus ilex* og *Quercus rotundifolia*
- 9350 Skove med *Quercus macrolepis*
- 9360 * Makaronesiske laurbærskove (*Laurus*, *Ocotea*)
- 9370 * Palmelunde med *Phoenix*
- 9380 Skove med *Ilex aquifolium*
- 9390 * Krat og lav skovbevoksning med *Quercus alnifolia*
- 93A0 Skov med *Quercus infectoria* (*Anagyro foetidae-Quercetum infectoriae*)
- 94. Tempererede nåleskove i bjerge**
- 9410 Skove på sur jordbund med *Picea* i bjerge (*Vaccinio-Piceetea*)
- 9420 Alpine skove med *Larix decidua* og/eller *Pinus cembra*
- 9430 Skove med *Pinus uncinata* i bjerge (* på gips- eller kalkrige substrater)

▼M3**95. Middelhavske og makaronesiske nåleskove i bjerge**

- 9510 * Sydappenninske skove med *Abies alba*
- 9520 Skove med *Abies pinsapo*
- 9530 * (Sub)Middelhavske fyrreskove med endemiske *Pinus nigra* ssp.
- 9540 Middelhavske skove med endemiske mesogæiske arter af fyr
- 9550 Endemiske fyrreskove på De Kanariske Øer
- 9560 * Endemiske skove med *Juniperus* spp.
- 9570 * Skove med *Tetraclinis articulata*
- 9580 * Middelhavske skove med *Taxus baccata*
- 9590 * Skove med *Cedrus brevifolia* (*Cedrosetum brevifoliae*)
- 95A0 Høje oro-middelhavske fyrreskove

▼ **M3***BILAG II***DYRE- OG PLANTEARTER AF FÆLLESSKABS BETYDNING, HVIS BEVARING KRÆVER UDPEGNING AF SÆRLIGE BEVARINGSOMRÅDER****Fortolkning**

a) Bilag II supplerer bilag I med hensyn til oprettelsen af et sammenhængende net af særlige bevaringsområder.

b) Arterne i dette bilag er anført:

— enten ved artens eller underartens navn

— eller ved samtlige arter tilhørende en højere systematisk enhed (taxon) eller en nærmere angivet del af denne.

Forkortelsen »spp.« efter navnet på en familie eller en slægt henviser til samtlige arter tilhørende denne familie eller slægt.

c) Symboler

Asterisk (*) foran navnet angiver, at den pågældende art er prioriteret.

De fleste arter, der er opført i dette bilag, er også opført i bilag IV. Hvis en art, der er opført i dette bilag, hverken er opført i bilag IV eller bilag V, er dens navn efterfulgt af tegnet (o); hvis en art, der er opført i dette bilag, ikke er opført i bilag IV, men derimod er opført i bilag V, er dens navn efterfulgt af tegnet (V).

a) **DYR***HVIRVELDYR***PATTEDYR****INSECTIVORA**

Talpidae

Galemys pyrenaicus

CHIROPTERA

Rhinolophidae

Rhinolophus blasii

Rhinolophus euryale

Rhinolophus ferrumequinum

Rhinolophus hipposideros

Rhinolophus mehelyi

Vespertilionidae

Barbastella barbastellus

Miniopterus schreibersii

Myotis bechsteinii

Myotis blythii

Myotis capaccinii

Myotis dasycneme

Myotis emarginatus

Myotis myotis

Pteropodidae

Rousettus aegyptiacus

RODENTIA

Gliridae

Myomimus roachi

▼ M3

Sciuridae

* *Marmota marmota latirostris*

* *Pteromys volans (Sciuropterus russicus)*

Spermophilus citellus (Citellus citellus)

* *Spermophilus suslicus (Citellus suslicus)*

Castoridae

Castor fiber (bortset fra de estiske, lettiske, litauiske, finske og svenske populationer)

Cricetidae

Mesocricetus newtoni

Microtidae

Microtus cabreræ

* *Microtus oeconomus arenicola*

* *Microtus oeconomus mehelyi*

Microtus tatricus

Zapodidae

Sicista subtilis

CARNIVORA

Canidae

* *Alopex lagopus*

* *Canis lupus* (undtagen den estiske population; græske populationer: kun syd for 39. breddegrad; spanske populationer: kun syd for Duero; lettiske, litauiske og finske populationer).

Ursidae

* *Ursus arctos* (bortset fra de estiske, finske og svenske populationer)

Mustelidae

* *Gulo gulo*

Lutra lutra

Mustela eversmanni

* *Mustela lutreola*

Vormela peregusna

Felidae

Lynx lynx (bortset fra de estiske, lettiske og finske populationer)

* *Lynx pardinus*

Phocidae

Halichoerus grypus (V)

* *Monachus monachus*

Phoca hispida bottnica (V)

* *Phoca hispida saimensis*

Phoca vitulina (V)

ARTIODACTYLA

Cervidae

* *Cervus elaphus corsicanus*

Rangifer tarandus fennicus (o)

Bovidae

▼ **M3**

* *Bison bonasus*

Capra aegagrus (naturlige populationer)

* *Capra pyrenaica pyrenaica*

Ovis gmelini musimon (*Ovis ammon musimon*) (naturlige populationer — Korsika og Sardinien)

Ovis orientalis ophion (*Ovis gmelini ophion*)

* *Rupicapra pyrenaica ornata* (*Rupicapra rupicapra ornata*)

Rupicapra rupicapra balcanica

* *Rupicapra rupicapra tatraica*

CETACEA

Phocoena phocoena

Tursiops truncatus

KRYBDYR

CHELONIA (TESTUDINES)

Testudinidae

Testudo graeca

Testudo hermanni

Testudo marginata

Cheloniidae

* *Caretta caretta*

* *Chelonia mydas*

Emydidae

Emys orbicularis

Mauremys caspica

Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

Lacerta bonnali (*Lacerta monticola*)

Lacerta monticola

Lacerta schreiberi

Gallotia galloti insulanagae

* *Gallotia simonyi*

Podarcis lilfordi

Podarcis pityusensis

Scincidae

Chalcides simonyi (*Chalcides occidentalis*)

Gekkonidae

Phyllodactylus europaeus

OPHIDIA (SERPENTES)

Colubridae

* *Coluber cypriensis*

Elaphe quatuorlineata

Elaphe situla

* *Natrix natrix cypriaca*

Viperidae

▼ **M3**

* *Macrovipera schweizeri* (*Vipera lebetina schweizeri*)

Vipera ursinii (bortset fra *Vipera ursinii rakosiensis*)

* *Vipera ursinii rakosiensis*

PADDER

CAUDATA

Salamandridae

Chioglossa lusitanica

Mertensiella luschani (*Salamandra luschani*)

* *Salamandra aurorae* (*Salamandra atra aurorae*)

Salamandrina terdigitata

Triturus carnifex (*Triturus cristatus carnifex*)

Triturus cristatus (*Triturus cristatus cristatus*)

Triturus dobrogicus (*Triturus cristatus dobrogicus*)

Triturus karelinii (*Triturus cristatus karelinii*)

Triturus montandoni

Triturus vulgaris ampelensis

Proteidae

* *Proteus anguinus*

Plethodontidae

Hydromantes (*Speleomantes*) *ambrosii*

Hydromantes (*Speleomantes*) *flavus*

Hydromantes (*Speleomantes*) *genei*

Hydromantes (*Speleomantes*) *imperialis*

Hydromantes (*Speleomantes*) *strinatii*

Hydromantes (*Speleomantes*) *supramontis*

ANURA

Discoglossidae

* *Alytes muletensis*

Bombina bombina

Bombina variegata

Discoglossus galganoi (herunder *Discoglossus »jeanneae«*)

Discoglossus montalentii

Discoglossus sardus

Ranidae

Rana latastei

Pelobatidae

* *Pelobates fuscus insubricus*

FISK

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

Eudontomyzon spp. (o)

Lampetra fluviatilis (V) (bortset fra de finske og de svenske populationer)

Lampetra planeri (o) (bortset fra de estiske, finske og svenske populationer)

Lethenteron zanandreae (V)

▼ M3

Petromyzon marinus (o) (bortset fra den svenske population)

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

* *Acipenser naccarii*

* *Acipenser sturio*

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa spp. (V)

SALMONIFORMES

Salmonidae

Hucho hucho (naturlige populationer) (V)

Salmo macrostigma (o)

Salmo marmoratus (o)

Salmo salar (kun i ferskvand) (V) (bortset fra de finske populationer)

Coregonidae

* *Coregonus oxyrhynchus* (anadrome populationer i visse områder af Nordsøen)

Umbridae

Umbra krameri (o)

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

Alburnus albidus (o) (*Alburnus vulturius*)

Anaecypris hispanica

Aspius aspius (V) (bortset fra de finske populationer)

Barbus comiza (V)

Barbus meridionalis (V)

Barbus plebejus (V)

Chalcalburnus chalcoides (o)

Chondrostoma genei (o)

Chondrostoma lusitanicum (o)

Chondrostoma polylepis (o) (herunder *C. willkommi*)

Chondrostoma soetta (o)

Chondrostoma toxostoma (o)

Gobio albipinnatus (o)

Gobio kessleri (o)

Gobio uranoscopus (o)

Iberocypris palaciosi (o)

* *Ladigesocypris ghigii* (o)

Leuciscus lucumonis (o)

Leuciscus souffia (o)

Pelecus cultratus (V)

Phoxinellus spp. (o)

* *Phoxinus phoxinus*

Rhodeus sericeus amarus (o)

Rutilus pigus (V)

▼ **M3***Rutilus rubilio* (o)*Rutilus arcasii* (o)*Rutilus macrolepidotus* (o)*Rutilus lemmingii* (o)*Rutilus frisii meidingeri* (V)*Rutilus alburnoides* (o)*Scardinius graecus* (o)

Cobitidae

Cobitis elongata (o)*Cobitis taenia* (o) (bortset fra de finske populationer)*Cobitis trichonica* (o)*Misgurnus fossilis* (o)*Sabanejewia aurata* (o)*Sabanejewia larvata* (o) (*Cobitis larvata* og *Cobitis conspersa*)

SILURIFORMES

Siluridae

Silurus aristotelis (V)

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

Aphanius iberus (o)*Aphanius fasciatus* (o)* *Valencia hispanica** *Valencia letourneuxi* (*Valencia hispanica*)

PERCIFORMES

Percidae

*Gymnocephalus baloni**Gymnocephalus schraetzer* (V)**Romanichthys valsanicola**Zingel* spp. ((o) bortset fra *Zingel asper* og *Zingel zingel* (V))

Gobiidae

Knipowitschia (*Padogobius*) *panizzae* (o)*Padogobius nigricans* (o)*Pomatoschistus canestrini* (o)

SCORPAENIFORMES

Cottidae

Cottus gobio (o) (bortset fra de finske populationer)*Cottus petiti* (o)

HVIRVELLØSE DYR

LEDDYR

CRUSTACEA

Decapoda

Austropotamobius pallipes (V)* *Austropotamobius torrentium* (V)

Isopoda

▼ M3

* *Armadillidium ghardalamensis*

INSECTA

Coleoptera

Agathidium pulchellum (o)

Bolbelasmus unicornis

Boros schneideri (o)

Buprestis splendens

Carabus hampei

Carabus hungaricus

* *Carabus menetriesi pacholei*

* *Carabus olympiae*

Carabus variolosus

Carabus zawadzskii

Cerambyx cerdo

Corticaria planula (o)

Cucujus cinnaberinus

Dorcadion fulvum cervae

Duvalius gebhardti

Duvalius hungaricus

Dytiscus latissimus

Graphoderus bilineatus

Leptodirus hochenwarti

Limoniscus violaceus (o)

Lucanus cervus (o)

Macropsea pubipennis (o)

Mesosa myops (o)

Morimus funereus (o)

* *Osmoderma eremita*

Oxyporus mannerheimii (o)

Pilemia tigrina

* *Phryganophilus ruficollis*

Probaticus subrugosus

Propomacrus cypriacus

* *Pseudogaurotina excellens*

Pseudoseriscius cameroni

Pytho kolwensis

Rhysodes sulcatus (o)

* *Rosalia alpina*

Stephanopachys linearis (o)

Stephanopachys substriatus (o)

Xyletinus tremulicola (o)

Hemiptera

Aradus angularis (o)

Lepidoptera

▼ M3

Agriades glandon aquilo (o)
Arytrura musculus
 * *Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria* (o)
Catopta thrips
Chondrosoma fiduciarium
Clossiana improba (o)
Coenonympha oedippus
Colias myrmidone
Cucullia mixta
Dioszeghyana schmidtii
Erannis ankeraria
Erebia calcaria
Erebia christi
Erebia medusa polaris (o)
Eriogaster catax
Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia (o)
Glyphipterix loricatella
Gortyna borelii lunata
Graellsia isabellae (V)
Hesperia comma catena (o)
Hypodryas maturna
Leptidea morsei
Lignyopectera fumidaria
Lycaena dispar
Lycaena helle
Maculinea nausithous
Maculinea teleius
Melanargia arge
 * *Nymphalis vaualbum*
Papilio hospiton
Phyllometra culminaria
Plebicula golgus
Polymixis rufocincta isolata
Polyommatus eroides
Pseudophilotes bavius
Xestia borealis (o)
Xestia brunneopicta (o)
 * *Xylomoia strix*

Mantodea

Apteromantis aptera

Odonata

Coenagrion hylas (o)
Coenagrion mercuriale (o)
Coenagrion ornatum (o)

▼ **M3**

Cordulegaster heros
Cordulegaster trinacriae
Gomphus graslinii
Leucorrhinia pectoralis
Lindenia tetraphylla
Macromia splendens
Ophiogomphus cecilia
Oxygastra curtisii

Orthoptera

Baetica ustulata
Brachytrupes megacephalus
Isophya costata
Isophya harzi
Isophya stysi
Myrmecophilus baronii
Odontopodisma rubripes
Paracaloptenus caloptenoides
Pholidoptera transsylvanica
Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius

ARACHNIDA

Pseudoscorpiones

Anthrenochernes stellae (o)

BLØDDYR

GASTROPODA

Anisus vorticulus
Caseolus calculus
Caseolus commixta
Caseolus sphaerula
Chilostoma banaticum
Discula leacockiana
Discula tabellata
Discus guerinianus
Elona quimperiana
Geomalacus maculosus
Geomitra moniziana
Gibbula nivosa
 * *Helicopsis striata austriaca* (o)
Hygromia kovacsi
Idiomela (Helix) subplicata
Lampedusa imitatrix
 * *Lampedusa melitensis*
Leiostyla abbreviata
Leiostyla cassida
Leiostyla corneocostata

▼ **M3**

Leiostyla gibba
Leiostyla lamellosa
 * *Paladilhia hungarica*
Sadleriana pannonica
Theodoxus transversalis
Vertigo angustior (o)
Vertigo genesii (o)
Vertigo geyeri (o)
Vertigo moulinsiana (o)

BIVALVIA

Unionoidea

Margaritifera durrovensis (*Margaritifera margaritifera*) (V)
Margaritifera margaritifera (V)
Unio crassus

Dreissenidae

Congeria kusceri

(b) **PLANTER****PTERIDOPHYTA**

ASPLENIACEAE

Asplenium jahandiezii (Litard.) Rouy
Asplenium adulterinum Milde

BLECHNACEAE

Woodwardia radicans (L.) Sm.

DICKSONIACEAE

Culcita macrocarpa C. Presl

DRYOPTERIDACEAE

Diplazium sibiricum (Turcz. ex Kunze) Kurata
 * *Dryopteris corleyi* Fraser-Jenk.
Dryopteris fragans (L.) Schott

HYMENOPHYLLACEAE

Trichomanes speciosum Willd.

ISOETACEAE

Isoetes boryana Durieu
Isoetes malinverniana Ces. & De Not.

MARSILEACEAE

Marsilea batardae Launert
Marsilea quadrifolia L.
Marsilea strigosa Willd.

OPHIOGLOSSACEAE

Botrychium simplex Hitchc.
Ophioglossum polyphyllum A. Braun

GYMNOSPERMAE

PINACEAE

* *Abies nebrodensis* (Lojac.) Mattei

▼ M3

ANGIOSPERMAE

ALISMATACEAE

* *Alisma wahlenbergii* (Holmberg) Juz.

Caldesia parnassifolia (L.) Parl.

Luronium natans (L.) Raf.

AMARYLLIDACEAE

Leucojum nicaeense Ard.

Narcissus asturiensis (Jordan) Pugsley

Narcissus calcicola Mendonça

Narcissus cyclamineus DC.

Narcissus fernandesii G. Pedro

Narcissus humilis (Cav.) Traub

* *Narcissus nevadensis* Pugsley

Narcissus pseudonarcissus L. subsp. *nobilis* (Haw.) A. Fernandes

Narcissus scaberulus Henriq.

Narcissus triandrus L. subsp. *capax* (Salisb.) D. A. Webb.

Narcissus viridiflorus Schousboe

ASCLEPIADACEAE

Vincetoxicum pannonicum (Borhidi) Holub

BORAGINACEAE

* *Anchusa crispa* Viv.

Echium russicum J.F.Gemlin

* *Lithodora nitida* (H. Ern) R. Fernandes

Myosotis lusitanica Schuster

Myosotis rehsteineri Wartm.

Myosotis retusifolia R. Afonso

Omphalodes kuzinskyanae Willk.

* *Omphalodes littoralis* Lehm.

* *Onosma tornensis* Javorka

Solenanthus albanicus (Degen & al.) Degen & Baldacci

* *Symphytum cycladense* Pawl.

CAMPANULACEAE

Adenophora lilifolia (L.) Ledeb.

Asyneuma giganteum (Boiss.) Bormm.

* *Campanula bohemica* Hruby

* *Campanula gelida* Kovanda

Campanula romanica Săvul.

* *Campanula sabatia* De Not.

* *Campanula serrata* (Kit.) Hendrych

Campanula zoysii Wulfen

Jasione crispa (Pourret) Samp. subsp. *serpentinica* Pinto da Silva

Jasione lusitanica A. DC.

CARYOPHYLLACEAE

Arenaria ciliata L. subsp. *pseudofrigida* Ostenf. & O.C. Dahl

▼ M3

- Arenaria humifusa* Wahlenberg
 * *Arenaria nevadensis* Boiss. & Reuter
Arenaria provincialis Chater & Halliday
 * *Cerastium alsinifolium* Tausch *Cerastium dinaricum* G. Beck & Szysz.
Dianthus arenarius L. subsp. *arenarius*
 * *Dianthus arenarius* subsp. *bohemicus* (Novak) O.Schwarz
Dianthus cintranus Boiss. & Reuter subsp. *cintranus* Boiss. & Reuter
 * *Dianthus diutinus* Kit.
 * *Dianthus lumnitzeri* Wiesb.
Dianthus marizii (Samp.) Samp.
 * *Dianthus moravicus* Kovanda
 * *Dianthus nitidus* Waldst. et Kit.
Dianthus plumarius subsp. *regis-stephani* (Rapcs.) Baksay
Dianthus rupicola Biv.
 * *Gypsophila papillosa* P. Porta
Herniaria algarvica Chaudhri
 * *Herniaria latifolia* Lapeyr. subsp. *litardierei* Gamis
Herniaria lusitanica (Chaudhri) subsp. *berlengiana* Chaudhri
Herniaria maritima Link
 * *Minuartia smejkalii* Dvorakova
Moehringia jankae Griseb. ex Janka
Moehringia lateriflora (L.) Fenzl.
Moehringia tommasinii Marches.
Moehringia villosa (Wulfen) Fenzl
Petrocoptis grandiflora Rothm.
Petrocoptis montsicciana O. Bolos & Rivas Mart.
Petrocoptis pseudoviscosa Fernández Casas
Silene furcata Rafin. subsp. *angustiflora* (Rupr.) Walters
 * *Silene hicesiae* Brullo & Signorello
Silene hifacensis Rouy ex Willk.
 * *Silene holzmanii* Heldr. ex Boiss.
Silene longicilia (Brot.) Oth.
Silene mariana Pau
 * *Silene orphanidis* Boiss
 * *Silene rothmaleri* Pinto da Silva
 * *Silene velutina* Pourret ex Loisel.

CHENOPODIACEAE

- * *Bassia (Kochia) saxicola* (Guss.) A. J. Scott
 * *Cremnophyton lanfrancoi* Brullo et Pavone
 * *Salicornia veneta* Pignatti & Lausi

CISTACEAE

- Cistus palhinhae* Ingram
Halimium verticillatum (Brot.) Sennen
Helianthemum alypoides Losa & Rivas Goday

▼ M3

Helianthemum caput-felis Boiss.

* *Tuberaria major* (Willk.) Pinto da Silva & Rozeira

COMPOSITAE

* *Anthemis glaberrima* (Rech. f.) Greuter

Artemisia campestris L. subsp. *bottnica* A.N. Lundström ex Kindb.

* *Artemisia granatensis* Boiss.

* *Artemisia laciniata* Willd.

Artemisia oelandica (Besser) Komaror

* *Artemisia pancicii* (Janka) Ronn.

* *Aster pyrenaeus* Desf. ex DC

* *Aster sorrentinii* (Tod) Lojac.

Carlina onopordifolia Besser

* *Carduus myriacanthus* Salzm. ex DC.

* *Centaurea alba* L. subsp. *heldreichii* (Halacsy) Dostal

* *Centaurea alba* L. subsp. *princeps* (Boiss. & Heldr.) Gugler

* *Centaurea akamantis* T. Georgiadis & G. Chatzikyriakou

* *Centaurea attica* Nyman subsp. *megarensis* (Halacsy & Hayek) Dostal

* *Centaurea balearica* J. D. Rodriguez

* *Centaurea borjae* Valdes-Berm. & Rivas Goday

* *Centaurea citricolor* Font Quer

Centaurea corymbosa Pourret

Centaurea gadorensis G. Blanca

* *Centaurea horrida* Badaro

Centaurea immanuelis-loewii Degen

Centaurea jankae Brandza

* *Centaurea kalambakensis* Freyn & Sint.

Centaurea kartschiana Scop.

* *Centaurea lactiflora* Halacsy

Centaurea micrantha Hoffmanns. & Link subsp. *herminii* (Rouy) Dostál

* *Centaurea niederi* Heldr.

* *Centaurea peucedanifolia* Boiss. & Orph.

* *Centaurea pinnata* Pau

Centaurea pontica Prodan & E. I. Nyárády

Centaurea pulvinata (G. Blanca) G. Blanca

Centaurea rothmalerana (Arènes) Dostál

Centaurea vicentina Mariz

Cirsium brachycephalum Juratzka

* *Crepis crocifolia* Boiss. & Heldr.

Crepis granatensis (Willk.) B. Blanca & M. Cueto

Crepis pusilla (Sommier) Merxmüller

Crepis tectorum L. subsp. *nigrescens*

Erigeron frigidus Boiss. ex DC.

* *Helichrysum melitense* (Pignatti) Brullo et al

Hymenostemma pseudanthesis (Kunze) Willd.

▼ M3

Hyoseris frutescens Brullo et Pavone
 * *Jurinea cyanoides* (L.) Reichenb.
 * *Jurinea fontqueri* Cuatrec.
 * *Lamyropsis microcephala* (Moris) Dittrich & Greuter
Leontodon microcephalus (Boiss. ex DC.) Boiss.
Leontodon boryi Boiss.
 * *Leontodon siculus* (Guss.) Finch & Sell
Leuzea longifolia Hoffmanns. & Link
Ligularia sibirica (L.) Cass.
 * *Palaeocyanus crassifolius* (Bertoloni) Dostal
Santolina impressa Hoffmanns. & Link
Santolina semidentata Hoffmanns. & Link
Saussurea alpina subsp. *esthonica* (Baer ex Rupr) Kupffer
 * *Senecio elodes* Boiss. ex DC.
Senecio jacobea L. subsp. *gotlandicus* (Neuman) Sterner
Senecio nevadensis Boiss. & Reuter
 * *Serratula lycopifolia* (Vill.) A.Kern
Tephroseris longifolia (Jacq.) Griseb et Schenk subsp. *moravica*

CONVOLVULACEAE

* *Convolvulus argyrothamnus* Greuter
 * *Convolvulus fernandesii* Pinto da Silva & Teles

CRUCIFERAE

Alyssum pyrenaicum Lapeyr.
 * *Arabis kennedyae* Meikle
Arabis sadina (Samp.) P. Cout.
Arabis scopoliana Boiss
 * *Biscutella neustriaca* Bonnet
Biscutella vinentina (Samp.) Rothm.
Boleum asperum (Pers.) Desvaux
Brassica glabrescens Poldini
Brassica hilarionis Post
Brassica insularis Moris
 * *Brassica macrocarpa* Guss.
Braya linearis Rouy
 * *Cochlearia polonica* E. Fröhlich
 * *Cochlearia tatrae* Borbas
 * *Coincya rupestris* Rouy
 * *Coronopus navasii* Pau
Crambe tataria Sebeok
Diplotaxis ibicensis (Pau) Gómez-Campo
 * *Diplotaxis siettiana* Maire
Diplotaxis vicentina (P. Cout.) Rothm.
Draba cacuminum Elis Ekman
Draba cinerea Adams

▼ M3

Draba dorneri Heuffel.

Erucastrum palustre (Pirona) Vis.

* *Erysimum pieninicum* (Zapal.) Pawl.

* *Iberis arbuscula* Runemark

Iberis procumbens Lange subsp. *microcarpa* Franco & Pinto da Silva

* *Jonopsidium acaule* (Desf.) Reichenb.

Jonopsidium savianum (Caruel) Ball ex Arcang.

Rhynchosinapis erucastrum (L.) Dandy ex Clapham subsp. *cintrana* (Coutinho) Franco & P. Silva (*Coincya cintrana* (P. Cout.) Pinto da Silva)

Sisymbrium cavanillesianum Valdés & Castroviejo

Sisymbrium supinum L.

Thlaspi jankae A.Kern.

CYPERACEAE

Carex holostoma Drejer

* *Carex panormitana* Guss.

Eleocharis carniolica Koch

DIOSCOREACEAE

* *Borderea chouardii* (Gaussen) Heslot

DROSERACEAE

Aldrovanda vesiculosa L.

ELATINACEAE

Elatine gussonei (Sommier) Brullo et al

ERICACEAE

Rhododendron luteum Sweet

EUPHORBIACEAE

* *Euphorbia margalidiana* Kuhbier & Lewejohann

Euphorbia transtagana Boiss.

GENTIANACEAE

* *Centaurium rigualii* Esteve

* *Centaurium somedanum* Lainz

Gentiana ligustica R. de Vilm. & Chopinet

Gentianella anglica (Pugsley) E. F. Warburg

* *Gentianella bohémica* Skalicky

GERANIACEAE

* *Erodium astragaloides* Boiss. & Reuter

Erodium paularense Fernández-González & Izco

* *Erodium rupicola* Boiss.

GLOBULARIACEAE

* *Globularia stygia* Orph. ex Boiss.

GRAMINEAE

Arctagrostis latifolia (R. Br.) Griseb.

Arctophila fulva (Trin.) N. J. Anderson

Avenula hackelii (Henriq.) Holub

Bromus grossus Desf. ex DC.

Calamagrostis chalybaea (Laest.) Fries

▼ M3

Cinna latifolia (Trev.) Griseb.
Coleanthus subtilis (Tratt.) Seidl
Festuca brigantina (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb.
Festuca duriotagana Franco & R. Afonso
Festuca elegans Boiss.
Festuca henriquesii Hack.
Festuca summilusitana Franco & R. Afonso
Gaudinia hispanica Stace & Tutin
Holcus setiglumis Boiss. & Reuter subsp. *duriensis* Pinto da Silva
Microcyprosis tuberosa Romero — Zarco & Cabezudo
Poa granitica Br.-Bl. subsp. *disparilis* (E. I. Nyárády) E. I. Nyárády
* *Poa riphaea* (Ascher et Graebner) Fritsch
Pseudarrhenatherum pallens (Link) J. Holub
Puccinellia phryganodes (Trin.) Scribner + Merr.
Puccinellia pungens (Pau) Paunero
* *Stipa austroitalica* Martinovsky
* *Stipa bavarica* Martinovsky & H. Scholz
Stipa danubialis Dihoru & Roman
* *Stipa styriaca* Martinovsky
* *Stipa veneta* Moraldo
* *Stipa zaleskii* Wilensky
Trisetum subalpestre (Hartman) Neuman

GROSSULARIACEAE

* *Ribes sardoum* Martelli

HIPPURIDACEAE

Hippuris tetraphylla L. Fil.

HYPERICACEAE

* *Hypericum aciferum* (Greuter) N.K.B. Robson

IRIDACEAE

Crocus cyprius Boiss. et Kotschy
Crocus hartmannianus Holmboe
Gladiolus palustris Gaud.
Iris aphylla L. subsp. *hungarica* Hegi
Iris humilis Georgi subsp. *arenaria* (Waldst. et Kit.) A. et D.Löve

JUNCACEAE

Juncus valvatus Link
Luzula arctica Blytt

LABIATAE

Dracocephalum austriacum L.
* *Micromeria taygetea* P. H. Davis
Nepeta dirphya (Boiss.) Heldr. ex Halacsy
* *Nepeta sphaciotica* P. H. Davis
Origanum dictamnus L.
Phlomis brevibracteata Turrit

▼ M3

Phlomis cypria Post
Salvia veneris Hedge
Sideritis cypria Post
Sideritis incana subsp. *glauca* (Cav.) Malagarriga
Sideritis javalambrensis Pau
Sideritis serrata Cav. ex Lag.
Teucrium lepicephalum Pau
Teucrium turredanum Losa & Rivas Goday
* *Thymus camphoratus* Hoffmanns. & Link
Thymus carnosus Boiss.
* *Thymus lotocephalus* G. López & R. Morales (*Thymus cephalotos* L.)

LEGUMINOSAE

Anthyllis hystrix Cardona, Contandr. & E. Sierra
* *Astragalus algarbiensis* Coss. ex Bunge
* *Astragalus aquilanus* Anzalone
Astragalus centralpinus Braun-Blanquet
* *Astragalus macrocarpus* DC. subsp. *lefkarensis*
* *Astragalus maritimus* Moris
Astragalus peterfii Jáv.
Astragalus tremolsianus Pau
* *Astragalus verrucosus* Moris
* *Cytisus aeolicus* Guss. ex Lindl.
Genista dorycnifolia Font Quer
Genista holopetala (Fleischm. ex Koch) Baldacci
Melilotus segetalis (Brot.) Ser. subsp. *fallax* Franco
* *Ononis hackelii* Lange
Trifolium saxatile All.
* *Vicia bifoliolata* J.D. Rodríguez

LENTIBULARIACEAE

* *Pinguicula crystallina* Sm.
Pinguicula nevadensis (Lindb.) Casper

LILIACEAE

Allium grosii Font Quer
* *Androcymbium rechingeri* Greuter
* *Asphodelus bento-rainhae* P. Silva
* *Chionodoxa lochiai* Meikle in Kew Bull.
Colchicum arenarium Waldst. et Kit.
Hyacinthoides vicentina (Hoffmanns. & Link) Rothm.
* *Muscari gussonei* (Parl.) Tod.
Scilla litardierei Breist.
* *Scilla morrisii* Meikle
Tulipa cypria Stapf
Tulipa hungarica Borbas

LINACEAE

▼ M3

* *Linum dolomiticum* Borbas

* *Linum muelleri* Moris (*Linum maritimum muelleri*)

LYTHRACEAE

* *Lythrum flexuosum* Lag.

MALVACEAE

Kosteletzkya pentacarpos (L.) Ledeb.

NAJADACEAE

Najas flexilis (Willd.) Rostk. & W.L. Schmidt

Najas tenuissima (A. Braun) Magnus

OLEACEAE

Syringa josikaea Jacq. Fil. ex Reichenb.

ORCHIDACEAE

Anacamptis urvilleana Sommier et Caruana Gatto

Calypso bulbosa L.

* *Cephalanthera cucullata* Boiss. & Heldr.

Cypripedium calceolus L.

Dactylorhiza kalopissii E.Nelson

Gymnigritella runei Teppner & Klein

Himantoglossum adriaticum Baumann

Himantoglossum caprinum (Bieb.) V.Koch

Liparis loeselii (L.) Rich.

* *Ophrys kotschyi* H.Fleischm. et Soo

* *Ophrys lunulata* Parl.

Ophrys melitensis (Salkowski) J et P Devillers-Terschuren

Platanthera obtusata (Pursh) subsp. *oligantha* (Turez.) Hulten

OROBANCHACEAE

Orobanche densiflora Salzm. ex Reut.

PAEONIACEAE

Paeonia cambessedesii (Willk.) Willk.

Paeonia clusii F.C. Stern subsp. *rhodia* (Stearn) Tzanoudakis

Paeonia officinalis L. subsp. *banatica* (Rachel) Soo

Paeonia parnassica Tzanoudakis

PALMAE

Phoenix theophrasti Greuter

PAPAVERACEAE

Corydalis gotlandica Lidén

Papaver laestadianum (Nordh.) Nordh.

Papaver radicum Rottb. subsp. *hyperboreum* Nordh.

PLANTAGINACEAE

Plantago algarbiensis Sampaio (*Plantago bracteosa* (Willk.) G. Sampaio)

Plantago almogravensis Franco

PLUMBAGINACEAE

Armeria berlengensis Daveau

* *Armeria helodes* Martini & Pold

▼ M3

- Armeria neglecta* Girard
Armeria pseudarmeria (Murray) Mansfeld
 * *Armeria rouyana* Daveau
Armeria soleirolii (Duby) Godron
Armeria velutina Welw. ex Boiss. & Reuter
Limonium dodartii (Girard) O. Kuntze subsp. *lusitanicum* (Daveau) Franco
 * *Limonium insulare* (Beg. & Landi) Arrig. & Diana
Limonium lanceolatum (Hoffmans. & Link) Franco
Limonium multiflorum Erben
 * *Limonium pseudolaetum* Arrig. & Diana
 * *Limonium strictissimum* (Salzmann) Arrig.

POLYGONACEAE

- Persicaria foliosa* (H. Lindb.) Kitag.
Polygonum praelongum Coode & Cullen
Rumex rupestris Le Gall

PRIMULACEAE

- Androsace mathildae* Levier
Androsace pyrenaica Lam.
 * *Cyclamen fatrense* Halda et Sojak
 * *Primula apennina* Widmer
Primula carniolica Jacq.
Primula nutans Georgi
Primula palinuri Petagna
Primula scandinavica Bruun
Soldanella villosa Darracq.

RANUNCULACEAE

- * *Aconitum corsicum* Gayer (*Aconitum napellus* subsp. *corsicum*)
Aconitum firmum (Reichenb.) Neilr subsp. *moravicum* Skalicky
Adonis distorta Ten.
Aquilegia bertolonii Schott
Aquilegia kitaibelii Schott
 * *Aquilegia pyrenaica* D.C. subsp. *cazorlensis* (Heywood) Galiano
 * *Consolida samia* P.H. Davis
 * *Delphinium caseyi* B.L.Burt
Pulsatilla grandis Wenderoth *Pulsatilla patens* (L.) Miller
 * *Pulsatilla pratensis* (L.) Miller subsp. *hungarica* Soo
 * *Pulsatilla slavica* G.Reuss.
 * *Pulsatilla subslavica* Futak ex Goliasova
Pulsatilla vulgaris Hill. subsp. *gotlandica* (Johanss.) Zaemelis & Paegle
Ranunculus kykkoensis Meikle
Ranunculus lapponicus L.
 * *Ranunculus weyleri* Mares

RESEDACEAE

- * *Reseda decursiva* Forssk.

▼ M3

ROSACEAE

- Agrimonia pilosa* Ledebour
Potentilla delphinensis Gren. & Godron
Potentilla emilii-popii Nyárády
 * *Pyrus magyarica* Terpo
Sorbus teodorii Liljefors

RUBIACEAE

- Galium cracoviense* Ehrend.
 * *Galium litorale* Guss.
Galium moldavicum (Dobrescu) Franco
 * *Galium sudeticum* Tausch
 * *Galium viridiflorum* Boiss. & Reuter

SALICACEAE

- Salix salvifolia* Brot. subsp. *australis* Franco

SANTALACEAE

- Thesium ebracteatum* Hayne

SAXIFRAGACEAE

- Saxifraga berica* (Beguinot) D.A. Webb
Saxifraga florulenta Moretti
Saxifraga hirculus L.
Saxifraga osloënsis Knaben
Saxifraga tombeanensis Boiss. ex Engl.

SCROPHULARIACEAE

- Antirrhinum charidemi* Lange
Chaenorrhinum serpyllifolium (Lange) Lange subsp. *lusitanicum* R. Fernandes
 * *Euphrasia genargentea* (Feoli) Diana
Euphrasia marchesettii Wettst. ex Marches.
Linaria algarviana Chav.
Linaria coutinhoi Valdés
Linaria loeselii Schweigger
 * *Linaria ficalhoana* Rouy
Linaria flava (Poiret) Desf.
 * *Linaria hellenica* Turrill
Linaria pseudolaxiflora Lojacono
 * *Linaria ricardoi* Cout.
Linaria tonzigii Lona
 * *Linaria tursica* B. Valdés & Cabezudo
Odontites granatensis Boiss.
 * *Pedicularis sudetica* Willd.
Rhinanthus oesilensis (Ronniger & Saarsoo) Vassilcz
Tozzia carpathica Wol.
Verbascum litigiosum Samp.
Veronica micrantha Hoffmanns. & Link
 * *Veronica oetaea* L.-A. Gustavsson

▼ M3

SOLANACEAE

* *Atropa baetica* Willk.

THYMELAEACEAE

* *Daphne arbuscula* Celak

Daphne petraea Leybold

* *Daphne rodriguezii* Texidor

ULMACEAE

Zelkova abelicea (Lam.) Boiss.

UMBELLIFERAE

* *Angelica heterocarpa* Lloyd

Angelica palustris (Besser) Hoffm.

* *Apium bermejoi* Llorens

Apium repens (Jacq.) Lag.

Athamanta cortiana Ferrarini

* *Bupleurum capillare* Boiss. & Heldr.

* *Bupleurum kakiskalae* Greuter

Eryngium alpinum L.

* *Eryngium viviparum* Gay

* *Ferula sadleriana* Lebed.

Hladnikia pastinacifolia Reichenb.

* *Laserpitium longiradium* Boiss.

* *Naufraga balearica* Constans & Cannon

* *Oenanthe conioides* Lange

Petagnia saniculifolia Guss.

Rouya polygama (Desf.) Coincy

* *Seseli intricatum* Boiss.

Seseli leucospermum Waldst. et Kit

Thorella verticillatinundata (Thore) Briq.

VALERIANACEAE

Centranthus trinervis (Viv.) Beguinot

VIOLACEAE

Viola delphinantha Boiss.

* *Viola hispida* Lam.

Viola jaubertiana Mares & Vigineix

Viola rupestris F.W. Schmidt subsp. *relicta* Jalas

LAVERE PLANTER

BRYOPHYTA

Bruchia vogesiaca Schwaegr. (o)

Bryhnia novae-angliae (Sull & Lesq.) Grout (o)

* *Bryoerythrophyllum campylocarpum* (C. Müll.) Crum. (*Bryoerythrophyllum machadoanum* (Sergio) M. O. Hill) (o)

Buxbaumia viridis (Moug.) Moug. & Nestl. (o)

Cephalozia macounii (Aust.) Aust. (o)

Cynodontium suecicum (H. Arn. & C. Jens.) I. Hag. (o)

Dichelyma capillaceum (Dicks) Myr. (o)

▼ **M3**

- Dicranum viride* (Sull. & Lesq.) Lindb. (o)
Distichophyllum carinatum Dix. & Nich. (o)
Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus (Mitt.) Warnst. (o)
Encalypta mutica (I. Hagen) (o)
Hamatocaulis lapponicus (Norr.) Hedenäs (o)
Herzogiella turfacea (Lindb.) I. Wats. (o)
Hygrohypnum montanum (Lindb.) Broth. (o)
Jungermannia handelii (Schiffn.) Amak. (o)
Mannia triandra (Scop.) Grolle (o)
 * *Marsupella profunda* Lindb. (o)
Meesia longiseta Hedw. (o)
Nothothylas orbicularis (Schwein.) Sull. (o)
Ochyraea tatrensis Vana (o)
Orthothecium lapponicum (Schimp.) C. Hartm. (o)
Orthotrichum rogeri Brid. (o)
Petalophyllum ralfsii (Wils.) Nees & Gott. (o)
Plagiomnium drummondii (Bruch & Schimp.) T. Kop. (o)
Riccia breidleri Jur. (o)
Riella helicophylla (Bory & Mont.) Mont. (o)
Scapania massolongi (K. Müll.) K. Müll. (o)
Sphagnum pylaisii Brid. (o)
Tayloria rudolphiana (Garov) B. & S. (o)
Tortella rigens (N. Alberts) (o)

ARTER, DER ER ENDEMISKE FOR MAKARONESIEN**PTERIDOPHYTA**

HYMENOPHYLLACEAE

- Hymenophyllum maderensis* Gibby & Lovis

DRYOPTERIDACEAE

- * *Polystichum drepanum* (Sw.) C. Presl.

ISOETACEAE

- Isoetes azorica* Durieu & Paiva ex Milde

MARSILEACEAE

- * *Marsilea azorica* Launert & Paiva

ANGIOSPERMAE

ASCLEPIADACEAE

- Caralluma burchardii* N. E. Brown

- * *Ceropegia chrysantha* Svent.

BORAGINACEAE

- Echium candicans* L. fil.

- * *Echium gentianoides* Webb & Coincy

- Myosotis azorica* H. C. Watson

- Myosotis maritima* Hochst. in Seub.

CAMPANULACEAE

- * *Azorina vidalii* (H. C. Watson) Feer

▼ M3

Musschia aurea (L. f.) DC.

* *Musschia wollastonii* Lowe

CAPRIFOLIACEAE

* *Sambucus palmensis* Link

CARYOPHYLLACEAE

Spergularia azorica (Kindb.) Lebel

CELASTRACEAE

Maytenus umbellata (R. Br.) Mabb.

CHENOPODIACEAE

Beta patula Ait.

CISTACEAE

Cistus chinamadensis Banares & Romero

* *Helianthemum bystropogophyllum* Svent.

COMPOSITAE

Andryala crithmifolia Ait.

* *Argyranthemum lidii* Humphries

Argyranthemum thalassophyllum (Svent.) Hump.

Argyranthemum winterii (Svent.) Humphries

* *Atractylis arbuscula* Svent. & Michaelis

Atractylis preauxiana Schultz.

Calendula maderensis DC.

Cheirolophus duranii (Burchard) Holub

Cheirolophus ghomerytus (Svent.) Holub

Cheirolophus junonianus (Svent.) Holub

Cheirolophus massonianus (Lowe) Hansen & Sund.

Cirsium latifolium Lowe

Helichrysum gossypinum Webb

Helichrysum monogynum Burt & Sund.

Hypochoeris oligocephala (Svent. & Bramw.) Lack

* *Lactuca watsoniana* Trel.

* *Onopordum nogalesii* Svent.

* *Onopordum carduelinum* Bolle

* *Pericallis hadrosoma* (Svent.) B. Nord.

Phagnalon benettii Lowe

Stemmacantha cynaroides (Chr. Son. in Buch) Ditt

Sventenia bupleuroides Font Quer

* *Tanacetum ptarmiciflorum* Webb & Berth

CONVOLVULACEAE

* *Convolvulus caput-medusae* Lowe

* *Convolvulus lopez-socasii* Svent.

* *Convolvulus massonii* A. Dietr.

CRASSULACEAE

Aeonium gomeraense Praeger

Aeonium saundersii Bolle

▼ M3

Aichryson dumosum (Lowe) Praeg.

Monanthes wildpretii Banares & Scholz

Sedum brissemoretii Raymond-Hamet

CRUCIFERAE

* *Crambe arborea* Webb ex Christ

Crambe laevigata DC. ex Christ

* *Crambe sventenii* R. Petters ex Bramwell & Sund.

* *Parolinia schizogynoides* Svent.

Sinapidendron rupestre (Ait.) Lowe

CYPERACEAE

Carex malato-belizii Raymond

DIPSACACEAE

Scabiosa nitens Roemer & J. A. Schultes

ERICACEAE

Erica scoparia L. subsp. *azorica* (Hochst.) D. A. Webb

EUPHORBIACEAE

* *Euphorbia handiensis* Burchard

Euphorbia lambii Svent.

Euphorbia stygiana H. C. Watson

GERANIACEAE

* *Geranium maderense* P. F. Yeo

GRAMINEAE

Deschampsia maderensis (Haeck. & Born.) Buschm.

Phalaris maderensis (Menezes) Menezes

GLOBULARIACEAE

* *Globularia ascanii* D. Bramwell & Kunkel

* *Globularia sarcophylla* Svent.

LABIATAE

* *Sideritis cystosiphon* Svent.

* *Sideritis discolor* (Webb ex de Noe) Bolle

Sideritis infernalis Bolle

Sideritis marmorea Bolle

Teucrium abutiloides L'Hér.

Teucrium betonicum L'Hér.

LEGUMINOSAE

* *Anagyris latifolia* Brouss. ex. Willd.

Anthyllis lemanningiana Lowe

* *Dorycnium spectabile* Webb & Berthel

* *Lotus azoricus* P. W. Ball

Lotus callis-viridis D. Bramwell & D. H. Davis

* *Lotus kunkelii* (E. Chueca) D. Bramwell & al.

* *Teline rosmarinifolia* Webb & Berthel.

* *Teline salsoloides* Arco & Acebes.

Vicia dennesiana H. C. Watson

▼ M3

LILIACEAE

* *Androcymbium psammophilum* Svent.

Scilla maderensis Menezes

Semele maderensis Costa

LORANTHACEAE

Arceuthobium azoricum Wiens & Hawksw.

MYRICACEAE

* *Myrica rivas-martinezii* Santos.

OLEACEAE

Jasminum azoricum L.

Picconia azorica (Tutin) Knobl.

ORCHIDACEAE

Goodyera macrophylla Lowe

PITTOSPORACEAE

* *Pittosporum coriaceum* Dryand. ex. Ait.

PLANTAGINACEAE

Plantago malato-belizii Lawalree

PLUMBAGINACEAE

* *Limonium arborescens* (Brouss.) Kuntze

Limonium dendroides Svent.

* *Limonium spectabile* (Svent.) Kunkel & Sunding

* *Limonium sventenii* Santos & Fernández Galván

POLYGONACEAE

Rumex azoricus Rech. fil.

RHAMNACEAE

Frangula azorica Tutin

ROSACEAE

* *Bencomia brachystachya* Svent.

Bencomia sphaerocarpa Svent.

* *Chamaemeles coriacea* Lindl.

Dendriopoterium pulidoi Svent.

Marcetella maderensis (Born.) Svent.

Prunus lusitanica L. subsp. *azorica* (Mouillef.) Franco

Sorbus maderensis (Lowe) Dode

SANTALACEAE

Kunkeliella subsucculenta Kammer

SCROPHULARIACEAE

* *Euphrasia azorica* H.C. Watson

Euphrasia grandiflora Hochst. in Seub.

* *Isoplexis chalcantha* Svent. & O'Shanahan

Isoplexis isabelliana (Webb & Berthel.) Masferrer

Odontites holliana (Lowe) Benth.

Sibthorpia peregrina L.

SOLANACEAE

▼ **M3**

* *Solanum lidii* Sunding

UMBELLIFERAE

Ammi trifoliatum (H. C. Watson) Trelease

Bupleurum handiense (Bolle) Kunkel

Chaerophyllum azoricum Trelease

Ferula latipinna Santos

Melanoselinum decipiens (Schrader & Wendl.) Hoffm.

Monizia edulis Lowe

Oenanthe divaricata (R. Br.) Mabb.

Sanicula azorica Guthnick ex Seub.

VIOLACEAE

Viola paradoxa Lowe

LAVERE PLANTER

BRYOPHYTA

* *Echinodium spinosum* (Mitt.) Jur. (o)

* *Thamnobryum fernandesii* Sergio (o)

▼B*BILAG III***KRITERIER FOR UDVÆLGELSE AF DE LOKALITETER, DER KAN UDPEGES SOM LOKALITETER AF FÆLLESSKABS BETYDNING OG SOM SÆRLIGE BEVARINGSOMRÅDER****ETAPE 1: National vurdering af lokaliteternes relative betydning for hver naturtype i bilag I og hver art i bilag II (herunder prioriterede naturtyper og prioriterede arter)***A. Kriterier for vurdering af lokaliteten for en given naturtype i bilag I*

- a) Den pågældende naturtypes repræsentativitet på lokaliteten.
- b) Den del af lokaliteten, der er dækket af den pågældende naturtype i forhold til det samlede areal, der er dækket af denne naturtype på det nationale område.
- c) Bevaringsgraden af og retableringsmuligheden for den pågældende naturtypes struktur og funktioner.
- d) Global vurdering af lokalitetens værdi for bevaringen af den pågældende naturtype.

B. Kriterier for vurdering af lokaliteten for en given art i bilag II

- a) Størrelse og tæthed af den bestand af arten, der findes på lokaliteten, i forhold til de bestande, der findes på det nationale område.
- b) Bevaringsgraden af og retableringsmuligheden for de levestedselementer, der er vigtige for den pågældende art.
- c) Isolationsgrad af den bestand, der findes på lokaliteten, i forhold til artens naturlige udbredelsesområde.
- d) Samlet vurdering af lokalitetens værdi for bevaringen af den pågældende art.

*C. Efter disse kriterier klassificerer medlemsstaterne de lokaliteter, som de foreslår til den nationale liste, som lokaliteter, der kan udpeges som lokaliteter af fællesskabsbetydning, efter deres relative værdi for bevaringen af hver naturtype i bilag I eller hver art i bilag II.**D. Denne liste viser de lokaliteter, hvor de prioriterede naturtyper og prioriterede arter, som medlemsstaterne har udvalgt efter kriterierne i A og B, findes.***ETAPE 2: Vurdering af betydningen for Fællesskabet af de lokaliteter, der er opført på de nationale lister.**

1. Samtlige af medlemsstaterne i etape 1 udpegede lokaliteter, hvor der findes prioriterede naturtyper og/eller prioriterede arter, betragtes som lokaliteter af fællesskabsbetydning.
2. Ved vurderingen af betydningen for Fællesskabet af de øvrige lokaliteter på de nationale lister, dvs. af, hvorvidt de bidrager til at opretholde eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for en naturtype i bilag I eller en art i bilag II og/eller til sammenhængen i Natura 2000, tages der hensyn til følgende kriterier:
  - a) lokalitetens relative værdi på nationalt plan
  - b) lokalitetens geografiske placering i forhold til migrationsvejene for arter i bilag II samt til dens eventuelle tilhørsforhold til et sammenhængende økosystem, der er beliggende på begge sider af en eller flere af Fællesskabets indre grænser.
  - c) lokalitetens samlede areal
  - d) antallet af naturtyper i bilag I og arter i bilag II, der findes på lokaliteten
  - e) lokalitetens samlede økologiske værdi for de pågældende biogeografiske områder og/eller for hele det i artikel 2 nævnte område både for så vidt angår det karakteristiske eller unikke aspekt af elementerne heri og deres sammensætning.

▼ **M3***BILAG IV***DYRE- OG PLANTEARTER AF FÆLLESSKABS BETYDNING, DER KRÆVER STRENG BESKYTTELSE**

Arterne i dette bilag er anført:

— enten ved artens eller underartens navn

— eller ved samtlige arter tilhørende en højere systematisk enhed (taxon) eller en nærmere angivet del af denne.

Forkortelsen »spp.« efter navnet på en familie eller en slægt henviser til samtlige arter tilhørende denne familie eller slægt.

a) **DYR***HVIRVELDYR***PATTEDYR****INSECTIVORA**

Erinaceidae

Erinaceus algirus

Soricidae

Crocidura canariensis

Crocidura sicula

Talpidae

Galemys pyrenaicus

MICROCHIROPTERA

Alle arter

MEGACHIROPTERA

Pteropodidae

Rousettus aegyptiacus

RODENTIA

Gliridae

Alle arter undtagen *Glis glis* og *Eliomys quercinus*

Sciuridae

Marmota marmota latirostris

Pteromys volans (Sciuropterus ruscicus)

Spermophilus citellus (Citellus citellus)

Spermophilus suslicus (Citellus suslicus)

Sciurus anomalus

Castoridae

Castor fiber (bortset fra de estiske, lettiske, litauiske, polske, finske og svenske populationer)

Cricetidae

Cricetus cricetus (bortset fra de ungarske populationer)

Mesocricetus newtoni

Microtidae

Microtus cabrerae

Microtus oeconomus arenicola

Microtus oeconomus mehelyi

Microtus tataricus

▼ **M3**

Zapodidae

*Sicista betulina**Sicista subtilis*

Hystricidae

Hystrix cristata

CARNIVORA

Canidae

Alopex lagopus

Canis lupus (bortset fra de græske populationer nord for 39. breddegrad; estiske populationer; spanske populationer nord for Duero; bulgarske, lettiske, litauiske, polske, slovakiske og finske populationer i rensdyrforvaltningsområdet som defineret i paragraf 2 i finsk lov nr. 848/90 af 14. september 1990 om rensdyrforvaltning)

Ursidae

Ursus arctos

Mustelidae

*Lutra lutra**Mustela eversmanii**Mustela lutreola**Vormela peregusna*

Felidae

*Felis silvestris**Lynx lynx* (bortset fra den estiske population)*Lynx pardinus*

Phocidae

*Monachus monachus**Phoca hispida saimensis*

ARTIODACTYLA

Cervidae

Cervus elaphus corsicanus

Bovidae

*Bison bonasus**Capra aegagrus* (naturlige populationer)*Capra pyrenaica pyrenaica**Ovis gmelini musimon* (*Ovis ammon musimon*) (naturlige populationer — Corsica og Sardinien)*Ovis orientalis ophion* (*Ovis gmelini ophion*)*Rupicapra pyrenaica ornata* (*Rupicapra rupicapra ornata*)*Rupicapra rupicapra balcanica**Rupicapra rupicapra tatrica*

CETACEA

Alle arter

KRYBDYR

TESTUDINATA

Testudinidae

Testudo graeca

▼ M3

Testudo hermanni

Testudo marginata

Cheloniidae

Caretta caretta

Chelonia mydas

Lepidochelys kempii

Eretmochelys imbricata

Dermochelyidae

Dermochelys coriacea

Emydidae

Emys orbicularis

Mauremys caspica

Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

Algyroides fitzingeri

Algyroides marchi

Algyroides moreoticus

Algyroides nigropunctatus

Gallotia atlantica

Gallotia galloti

Gallotia galloti insulanagae

Gallotia simonyi

Gallotia stehlini

Lacerta agilis

Lacerta bedriagae

Lacerta bonnali (Lacerta monticola)

Lacerta monticola

Lacerta danfordi

Lacerta dugesi

Lacerta graeca

Lacerta horvathi

Lacerta schreiberi

Lacerta trilineata

Lacerta viridis

Lacerta vivipara pannonica

Ophisops elegans

Podarcis erhardii

Podarcis filfolensis

Podarcis hispanica atrata

Podarcis lilfordi

Podarcis melisellensis

Podarcis milensis

Podarcis muralis

▼ M3

Podarcis peloponnesiaca

Podarcis pityusensis

Podarcis sicula

Podarcis taurica

Podarcis tiliguerta

Podarcis wagleriana

Scincidae

Ablepharus kitaibelii

Chalcides bedriagai

Chalcides ocellatus

Chalcides sexlineatus

Chalcides simonyi (*Chalcides occidentalis*)

Chalcides viridianus

Ophiomorus punctatissimus

Gekkonidae

Cyrtopodion kotschy

Phyllodactylus europaeus

Tarentola angustimentalis

Tarentola boettgeri

Tarentola delalandii

Tarentola gomerensis

Agamidae

Stellio stellio

Chamaeleontidae

Chamaeleo chamaeleon

Anguidae

Ophisaurus apodus

OPHIDIA

Colubridae

Coluber caspius

Coluber cypriensis

Coluber hippocrepis

Coluber jugularis

Coluber laurenti

Coluber najadum

Coluber nummifer

Coluber viridiflavus

Coronella austriaca

Eirenis modesta

Elaphe longissima

Elaphe quatuorlineata

Elaphe situla

Natrix natrix cetti

Natrix natrix corsa

▼ **M3***Natrix natrix cypriaca**Natrix tessellata**Telescopus falax*

Viperidae

*Vipera ammodytes**Macrovipera schweizeri (Vipera lebetina schweizeri)**Vipera seoanni (bortset fra de spanske populationer)**Vipera ursinii**Vipera xanthina*

Boidae

*Eryx jaculus***PADDER**

CAUDATA

Salamandridae

*Chioglossa lusitanica**Euproctus asper**Euproctus montanus**Euproctus platycephalus**Mertensiella luschani (Salamandra luschani)**Salamandra atra**Salamandra aurorae**Salamandra lanzai**Salamandrina terdigitata**Triturus carnifex (Triturus cristatus carnifex)**Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)**Triturus italicus**Triturus karelinii (Triturus cristatus karelinii)**Triturus marmoratus**Triturus montandoni**Triturus vulgaris ampelensis*

Proteidae

Proteus anguinus

Plethodontidae

*Hydromantes (Speleomantes) ambrosii**Hydromantes (Speleomantes) flavus**Hydromantes (Speleomantes) genei**Hydromantes (Speleomantes) imperialis**Hydromantes (Speleomantes) strinatii (Hydromantes (Speleomantes) italicus)**Hydromantes (Speleomantes) supramontis*

ANURA

Discoglossidae

*Alytes cisternasii**Alytes muletensis**Alytes obstetricans*

▼ **M3**

Bombina bombina
Bombina variegata
Discoglossus galganoi (herunder *Discoglossus »jeanneae«*)
Discoglossus montalentii
Discoglossus pictus
Discoglossus sardus

Ranidae

Rana arvalis
Rana dalmatina
Rana graeca
Rana iberica
Rana italica
Rana latastei
Rana lessonae

Pelobatidae

Pelobates cultripes
Pelobates fuscus
Pelobates syriacus

Bufonidae

Bufo calamita
Bufo viridis

Hylidae

Hyla arborea
Hyla meridionalis
Hyla sarda

FISK

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

Acipenser naccarii
Acipenser sturio

SALMONIFORMES

Coregonidae

Coregonus oxyrhynchus (anadrome populationer i visse områder af Nord-søen bortset fra de finske populationer)

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

Anaocypris hispanica
Phoxinus phoxinus

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

Valencia hispanica

PERCIFORMES

Percidae

Gymnocephalus baloni
Romanichthys valsanicola

▼ **M3**

Zingel asper

HVIRVELLØSE DYR

LEDDYR

CRUSTACEA

Isopoda

Armadillidium ghardalensis

INSECTA

Coleoptera

Bolbelasmus unicornis

Buprestis splendens

Carabus hampei

Carabus hungaricus

Carabus olympiae

Carabus variolosus

Carabus zawadzskii

Cerambyx cerdo

Cucujus cinnaberinus

Dorcadion fulvum cervae

Duvalius gebhardti

Duvalius hungaricus

Dytiscus latissimus

Graphoderus bilineatus

Leptodirus hochenwarti

Pilemia tigrina

Osmoderma eremita

Phryganophilus ruficollis

Probaticus subrugosus

Propomacrus cypriacus

Pseudogaurotina excellens

Pseudoseriscius cameroni

Pytho kolwensis

Rosalia alpina

Lepidoptera

Apatura metis

Arytrura musculus

Catopta thrips

Chondrosoma fiduciarium

Coenonympha hero

Coenonympha oedippus

Colias myrmidone

Cucullia mixta

Dioszeghyana schmidti

Erannis ankeraria

Erebia calcaria

▼ M3

Erebia christi
Erebia sudetica
Eriogaster catax
Fabriciana elisa
Glyphipterix loricatella
Gortyna borelii lunata
Hypodryas maturna
Hyles hippophaes
Leptidea morsei
Lignyoptera fumidaria
Lopinga achine
Lycaena dispar
Lycaena helle
Maculinea arion
Maculinea nausithous
Maculinea teleius
Melanargia arge
Nymphalis vaualbum
Papilio alexanor
Papilio hospiton
Parnassius apollo
Parnassius mnemosyne
Phyllometra culminaria
Plebicula golgus
Polymixis rufocincta isolata
Polyommatus eroides
Proserpinus proserpina
Pseudophilotes bavius
Xylomoia strix
Zerynthia polyxena

Mantodea

Apteromantis aptera

Odonata

Aeshna viridis
Cordulegaster heros
Cordulegaster trinacriae
Gomphus graslinii
Leucorrhinia albifrons
Leucorrhinia caudalis
Leucorrhinia pectoralis
Lindenia tetraphylla
Macromia splendens
Ophiogomphus cecilia
Oxygastra curtisii

▼ **M3***Stylurus flavipes**Sympecma braueri*

Orthoptera

*Baetica ustulata**Brachytrupes megacephalus**Isophya costata**Isophya harzi**Isophya stysi**Myrmecophilus baronii**Odontopodisma rubripes**Paracaloptenus caloptenoides**Pholidoptera transsylvanica**Saga pedo**Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius*

ARACHNIDA

Araneae

*Macrothele calpeiana***BLØDDYR**

GASTROPODA

*Anisus vorticulus**Caseolus calculus**Caseolus commixta**Caseolus sphaerula**Chilostoma banaticum**Discula leacockiana**Discula tabellata**Discula testudinalis**Discula turricula**Discus defloratus**Discus guerinianus**Elona quimperiana**Geomalacus maculosus**Geomitra moniziana**Gibbula nivosa**Hygromia kovacsi**Idiomela (Helix) subplicata**Lampedusa imitatrix**Lampedusa melitensis**Leiostyla abbreviata**Leiostyla cassida**Leiostyla corneocostata**Leiostyla gibba**Leiostyla lamellosa**Paladilhia hungarica*

▼ **M3***Patella ferruginea**Sadleriana pannonica**Theodoxus prevostianus**Theodoxus transversalis*

BIVALVIA

Anisomyaria

*Lithophaga lithophaga**Pinna nobilis*

Unionoida

*Margaritifera auricularia**Unio crassus*

Dreissenidae

Congeria kusceri

ECHINODERMATA

Echinoidea

*Centrostephanus longispinus*b) **PLANTER**

Bilag IV b) indeholder ud over samtlige plantearter, der er anført i bilag II b) (¹), tillige de nedenfor anførte:

PTERIDOPHYTA

ASPLENIACEAE

Asplenium hemionitis L.**ANGIOSPERMAE**

AGAVACEAE

Dracaena draco (L.) L.

AMARYLLIDACEAE

Narcissus longispathus Pugsley*Narcissus triandrus* L.

BERBERIDACEAE

Berberis maderensis Lowe

CAMPANULACEAE

Campanula morettiana Reichenb.*Physoplexis comosa* (L.) Schur.

CARYOPHYLLACEAE

Moehringia fontqueri Pau

COMPOSITAE

Argyranthemum pinnatifidum (L.f.) Lowe subsp. *succulentum* (Lowe)
C. J. Humphries*Helichrysum sibthorpii* Rouy*Picris willkommii* (Schultz Bip.) Nyman*Santolina elegans* Boiss. ex DC.*Senecio caespitosus* Brot.*Senecio lagascanus* DC. subsp. *lusitanicus* (P. Cout.) Pinto da Silva*Wagenitzia lancifolia* (Sieber ex Sprengel) Dostal

(¹) Bortset fra bryofytter i bilag II (b).

▼ M3

CRUCIFERAE

Murbeckiella sousae Rothm.

EUPHORBIACEAE

Euphorbia nevadensis Boiss. & Reuter

GESNERIACEAE

Jankaia heldreichii (Boiss.) Boiss.

Ramonda serbica Pancic

IRIDACEAE

Crocus etruscus Parl.

Iris boissieri Henriq.

Iris marisca Ricci & Colasante

LABIATAE

Rosmarinus tomentosus Huber-Morath & Maire

Teucrium charidemi Sandwith

Thymus capitellatus Hoffmanns. & Link

Thymus villosus L. subsp. *villosus* L.

LILIACEAE

Androcymbium europaeum (Lange) K. Richter

Bellevalia hackelli Freyn

Colchicum corsicum Baker

Colchicum cousturieri Greuter

Fritillaria conica Rix

Fritillaria drenovskii Degen & Stoy.

Fritillaria gussichiae (Degen & Doerfler) Rix

Fritillaria obliqua Ker-Gawl.

Fritillaria rhodocanakis Orph. ex Baker

Ornithogalum reverchonii Degen & Herv.-Bass.

Scilla beirana Samp.

Scilla odorata Link

ORCHIDACEAE

Ophrys argolica Fleischm.

Orchis scopulorum Simsmerh.

Spiranthes aestivalis (Poiret) L. C. M. Richard

PRIMULACEAE

Androsace cylindrica DC.

Primula glaucescens Moretti

Primula spectabilis Tratt.

RANUNCULACEAE

Aquilegia alpina L.

SAPOTACEAE

Sideroxylon marmulano Banks ex Lowe

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga cintrana Kuzinsky ex Willk.

Saxifraga portosanctana Boiss.

▼ M3

Saxifraga presolanensis Engl.

Saxifraga valdensis DC.

Saxifraga vayredana Luizet

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum lopesianum Rothm.

Lindernia procumbens (Krocker) Philcox

SOLANACEAE

Mandragora officinarum L.

THYMELAEACEAE

Thymelaea broterana P. Cout.

UMBELLIFERAE

Bunium brevifolium Lowe

VIOLACEAE

Viola athis W. Becker

Viola cazortensis Gandoger

▼ **M3***BILAG V***DYRE- OG PLANTEARTER AF FÆLLESSKABS BETYDNING, FOR HVIS INDSAMLING I NATUREN OG UDNYTTELSE DER KAN TRÆFFES FORVALTNINGSFORANSTALTNINGER**

Arterne i dette bilag er anført:

- enten ved artens eller underartens navn
- eller ved samtlige arter tilhørende en højere systematisk enhed (taxon) eller en nærmere angivet del af denne.

Forkortelsen »spp.« efter navnet på en familie eller en slægt henviser til samtlige arter tilhørende denne familie eller slægt.

a) **DYR***HVIRVELDYR***PATTEDYR**

RODENTIA

Castoridae

Castor fiber (de finske, svenske, lettiske, litauiske, estiske og polske populationer)

Cricetidae

Cricetus cricetus (de ungarske populationer)

CARNIVORA

Canidae

Canis aureus

Canis lupus (de spanske populationer nord for Duero samt de græske populationer nord for 39. breddegrad, de finske populationer i rensdyrforvaltningsområdet som defineret i paragraf 2 i finsk lov nr. 848/90 af 14. september 1990 om rensdyrforvaltning samt de bulgarske, lettiske, litauiske, estiske, polske og slovakiske populationer)

Mustelidae

Martes martes

Mustela putorius

Felidae

Lynx lynx (den estiske population)

Phocidae

Samtlige arter, der ikke er opført i bilag IV

Viverridae

Genetta genetta

Herpestes ichneumon

DUPLICIDENTATA

Leporidae

Lepus timidus

ARTIODACTYLA

Bovidae

Capra ibex

Capra pyrenaica (bortset fra *Capra pyrenaica pyrenaica*)

Rupicapra rupicapra (bortset fra *Rupicapra rupicapra balcanica*, *Rupicapra rupicapra ornata* og *Rupicapra rupicapra tatrica*)

▼ M3**PADDER**

ANURA

Ranidae

*Rana esculenta**Rana perezi**Rana ridibunda**Rana temporaria***FISK**

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

*Lampetra fluviatilis**Lethenteron zanandrai*

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

Samtlige arter, der ikke er anført i bilag IV

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa spp.

SALMONIFORMES

Salmonidae

*Thymallus thymallus**Coregonus* spp. (bortset fra *Coregonus oxyrhynchus* — (anadrome populationer i visse områder af Nordsøen)*Hucho hucho**Salmo salar* (kun i ferskvand)

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

*Aspius aspius**Barbus* spp.*Pelecus cultratus**Rutilus friesii meidingeri**Rutilus pigus*

SILURIFORMES

Siluridae

Silurus aristotelis

PERCIFORMES

Percidae

*Gymnocephalus schraetzer**Zingel zingel*

HVIRVELLØSE DYR

COELENTERATA

CNIDARIA

Corallium rubrum

▼ **M3****MOLLUSCA**

GASTROPODA — STYLOMMATOPHORA

Helix pomatia

BIVALVIA — UNIONOIDA

Margaritiferidae

Margaritifera margaritifera

Unionidae

*Microcondylaea compressa**Unio elongatulus***ANNELIDA**

HIRUDINOIDEA — ARHYNCHOBDELLAE

Hirudinidae

*Hirudo medicinalis***ARTHROPODA**

CRUSTACEA — DECAPODA

Astacidae

*Astacus astacus**Austropotamobius pallipes**Austropotamobius torrentium*

Scyllaridae

Scyllarides latus

INSECTA — LEPIDOPTERA

Saturniidae

*Graellsia isabellae*b) **PLANTER****ALGAE**

RHODOPHYTA

CORALLINACEAE

Lithothamnium coralloides Crouan frat.*Phymatholithon calcareum* (Poll.) Adey & McKibbin**LICHENES**

CLADONIACEAE

Cladonia L. subgenus *Cladina* (Nyl.) Vain.**BRYOPHYTA**

MUSCI

LEUCOBRYACEAE

Leucobryum glaucum (Hedw.) AAngstr.

SPHAGNACEAE

Sphagnum L. spp. ((bortset fra *Sphagnum pylaisii* Brid.))**PTERIDOPHYTA***Lycopodium* spp.**ANGIOSPERMAE**

AMARYLLIDACEAE

Galanthus nivalis L.

▼ M3

Narcissus bulbocodium L.

Narcissus juncifolius Lagasca

COMPOSITAE

Arnica montana L.

Artemisia eriantha Tem

Artemisia genipi Weber

Doronicum plantagineum L. subsp. *tournefortii* (Rouy) P. Cout.

Leuzea rhaponticoides Graells

CRUCIFERAE

Alyssum pintadasilvae Dudley.

Malcolmia lacera (L.) DC. subsp. *gracilima* (Samp.) Franco

Murbeckiella pinnatifida (Lam.) Rothm. subsp. *herminii* (Rivas-Martinez)
Greuter & Burdet

GENTIANACEAE

Gentiana lutea L.

IRIDACEAE

Iris lusitanica Ker-Gawler

LABIATAE

Teucrium salviastrum Schreber subsp. *salviastrum* Schreber

LEGUMINOSAE

Anthyllis lusitanica Cullen & Pinto da Silva

Dorycnium pentaphyllum Scop. subsp. *transmontana* Franco

Ulex densus Welw. ex Webb.

LILIACEAE

Lilium rubrum Lmk

Ruscus aculeatus L.

PLUMBAGINACEAE

Armeria sampaio (Bernis) Nieto Feliner

ROSACEAE

Rubus genevieri Boreau subsp. *herminii* (Samp.) P. Cout.

SCROPHULARIACEAE

Anarrhinum longipedicelatum R. Fernandes

Euphrasia mendonçae Samp.

Scrophularia grandiflora DC. subsp. *grandiflora* DC.

Scrophularia berminii Hoffmanns & Link

Scrophularia sublyrata Brot.

▼B*BILAG VI***FORBUDTE MIDLER OG METODER TIL INDFANGNING OG DRAB
SAMT FORBUDTE TRANSPORTFORMER****a) Ikke-selektive midler****PATTEDYR**

- levende lokkedyr, som er blinde eller lemlæstede
- båndoptagere
- elektriske og elektroniske apparater, som kan dræbe eller lamme
- kunstigt lys
- spejle og lignende blændende anordninger
- anordninger til belysning af målet
- sigteanordning til skydning om natten, med elektronisk billedforstærker eller billedkonverter
- sprængstoffer
- net, der i princippet eller efter brugsbetingelserne ikke er selektive
- fælder, der i princippet eller efter brugsbetingelserne ikke er selektive
- armbrøster
- gift og madding indeholdende gift eller bedøvende midler
- gasning eller udrygning
- halv- eller helautomatiske våben, hvis magasin kan rumme mere end to patroner.

FISK

- gift
- sprængstoffer.

b) Transportformer

- flyvemaskiner
- motorkøretøjer i bevægelse.